

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK IV.

ŁÓDŹ, NIEDZIELA 11 WRZEŚNIA 1949 ROKU

Nr 250 (1162)

Wuj Sam w roli „dobroczyńcy”

Anglia na pasku USA

Obniżenie stopy życiowej narodu następstwem rozmów finansowych w Waszyngtonie

Narady brytyjsko - amerykańsko - kanadyjskie toczą się przy drzwiach zamkniętych. Do kół dziennikarskich przeniknęły z sali obrad wiadomości, z których wynika, że delegacja brytyjska udzieliła swej zgody na żądanie amerykańskie w sprawie obniżenia stopy życiowej ludności W. Brytanii.

Toczy się obecnie dyskusja nad rozmiarami tych redukcji, gdyż sama zasada została przez Crippsa i Bevina przyjęta zgodnie ze stanowiskiem Amerykanów. Przedstawiciele USA widzą w obniżeniu stopy życiowej narodu angielskiego jedyną możliwą drogę rozwiązania kryzysu brytyjskiego.

W Waszyngtonie odbyła się konferencja prasowa, w której wzięli udział Bevin i Cripps.

Cripps nie ukrywał, że między stanowiskiem W. Brytanii a poglądami Stanów Zjednoczonych istnieją poważne rozbieżności. Cripps podkreślił, że kryzys brytyjski powstał pod znakiem zapytania pakt atlantycki.

Minister Bevin zakomunikował, że dotąd nie znaleziono rozwiązania kryzysu dolarowego Wielkiej Brytanii. Bevin dodał, że „rozwiązanie trzeba przedrzeć czy później znaleźć”.

W kołach politycznych podkreśla się, że Stany Zjednoczone wywierają duży nacisk na Wielką Brytanię, chcąc zmusić ją do zupełnej kapitulacji.

Pedano również do wiadomości, że W. Brytania zrodziła się na inwestycje kapitału amerykańskiego w strefie szterlingowej.

Porozumienie w tej sprawie ujęte zostało w następujących punktach:

1) Stany Zjednoczone kierować będą inwestycje prywatne i rządowe do krajów strefy szterlingowej.

2) Wielka Brytania zobowiązuje się podjąć wszelkie konieczne środki dla usunięcia jakichkolwiek przeszkód, któreby mogły zahamować inwestycje amerykańskie.

Co należy rozumieć pod inwestycjami amerykańskimi w strefie szterlingowej?

Wyczerpującą odpowiedź na to pytanie znajdujemy w ostatnim numerze prawnicowego tygodnika „Truth”, który na marginesie konferencji waszyngtońskiej pisze m. in.:

„Ostatecznym rezultatem inwestycji amerykańskich w strefie szterlingowej będzie przekazanie faktycznej kontroli nad losami imperium brytyjskiego w cudze ręce. Nigdy jeszcze w naszej epoce nawet w najgorszych okolicznościach wojennych, nie groziła W. Brytanii taka straszna katastrofa. Uzasadnione prawa W. Brytanii zostaną sprzedane za miskę soczewicy, którą warzy się obecnie w kuchni waszyngtońskiej”.

Tygodnik „Truth” dowiadyuje się, że na konferencji waszyngtońskiej rozpatruje się m. in. sprawę utworzenia trójstronnej rady gospodarczej: Stanów Zjednoczonych, Kanady i W. Brytanii. Faktycznymi zarządcami będą Amerykanie, którzy dbać będą o to, by wierzyciel nie ponosił strat. Trójstronna rada rozłoży kontrolę nad zasobami strefy szterlingowej, co pociągnie za sobą całkowitą utratę niezawisłości gospodarczej W. Brytanii.

„Mała” pomyłka...

Nie 138, a 300 mil. dolarów wywiózł Czang Kaj Szek z Chin na Formozę

Jak już donosiliśmy, przewodniczący senackiej komisji Spraw Zagranicznych Connally oskarżył Czang Kai Szeka o zdefraudowanie 138 milionów dolarów w złocie, stanowiących własność skarbu państwa i wywiezienie ich na Formozę.

W związku z zaprzeczeniem prawdziwości tego twierdzenia, ogłoszonym następnego dnia przez ambasadę chińską w Waszyngtonie, senator Connally oświad-

czył, że faktycznie się pomylił, gdy powiedział, że Czang Kai Szek zdefraudował 138 milionów dolarów. W rzeczy bowiem samej — jak podkreślił senator Connally — Czang-Kai-Szek zdefraudował i wywiózł na Formozę 300 milionów dolarów w złocie, stanowiących własność skarbu państwa. Senator Connally dodał, że na poparcie swego twierdzenia, może przytoczyć konkretne dowody.

Księża-uczestnicy zjazdu bojowników o wolność i demokrację

z wizytą u Prezydenta Rzeczypospolitej (patrz strona 5-ta)

Ziemniaki dla świata pracy

Doniosła uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Wysiłek dokonywany przez władze państwowe, oraz organizacje spółdzielcze idzie w kierunku jak najsprawniejszego i jak najszerszego przeprowadzenia masowego zaopatrzenia świata pracy w ziemniaki na zimę — na możliwie najdogodniejszych warunkach.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zatwierdził zasady jesiennego skupu i rozprowadzania ziemniaków. Na tej podstawie Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego ustaliło dla poszczególnych województw ceny ziemniaków płacone

producentom, począwszy od 10 września br. oraz ceny sprzedaży.

Komitet Ekonomiczny powziął też decyzję o prowadzeniu ratalnej sprzedaży ziemniaków dla świata pracy.

Doniosła innowacją w tegorocznej akcji ziemniaczanej jest sprzedaż ratalna dla świata pracy, wprowadzona uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów. Z prawa zakupu ratalnego, na który państwo uruchomiło specjalne, bezprocentowe kredyty — korzystać mogą pracownicy sektora uspołecznionego, których pełne uposażenie nie przekracza 15 tys. zł. (w przemyśle węglowym 17 tys. zł.) a którzy posiadają na swoim wyłącznym utrzymaniu co najmniej dwóch członków rodziny.

Górna granica ratalnego zakupu na jednego pracownika określona została na 300 kg. Spłata należności odbywać się będzie w 4 ratach miesięcznych, poczynając od 1 listopada br.

Detaliczna sprzedaż ziemniaków skoncentrowana będzie przede wszystkim w sklepach spółdzielni spożywców, a także w sklepach PCH.

Ceny ziemniaków płacone producentowi zapewniają mu opłacalność uprawy i wynoszą: 530 zł za 100 kg., ziemniaków jadalnych zakupowanych od rolników w województwach: kieleckim, krakowskim, śląskim i wrocławskim oraz 500 zł we wszystkich pozostałych województwach. Cena sprzedaży detalicznej wynosi 87 zł za 10 kg., 44 zł za 5 kg i 9 zł przy zakupach od 1 do 4 kg.

Rozbudowa Mariensztatu

Ośledle mariensztackie, najpiękniejsza ozdoba Trasy W — Z — rośnie w szybkim tempie. Na zdjęciu nowowbudowana partia domów robotniczych od strony ul. Bednarskiej.

Proces Laslo Rajka rozpoczął się w Budapeszcie

W sobotę, rozpoczął się w Budapeszcie proces Laslo Rajka i jego 7 współników, oskarżonych o zdradę stanu, szpiegostwo, dążenie do obalenia przemocą demokratycznego ustroju i rządu republiki węgierskiej oraz o popełnienie innych czynów przestępczych.

Wicepremier rządu ZSRR na wystawie polskiej w Moskwie

Dnia 9 bm. wicepremier rządu radzieckiego Mikojan zwiedził wystawę polskiego przemysłu ludowego w Moskwie.

Wicepremier Mikojan z dużym zainteresowaniem oglądał w pawilonach wystawy eksponaty, ilustrujące dorobek Polski Ludowej, zwłaszcza zaś eksponaty polskiego przemysłu ciężkiego.

Wincenty Gryś odnosi sukces za sukcesem

W dalszym ciągu produkcji „extry” notujemy nowe osiągnięcia poszczególnych fabryk. PZPB nr. 9 w okresie od 1-go do 8-go bm. wyprodukowały 25 sztuk „extry”, przy czym zespół doskołałego tkacza jakościowego — Wincentego Gryśa, który dotychczas, jak podawaliśmy, produkował towar bezbledny, osiągnął 60,4 proc. extry w pierwszym tygodniu pracy.

PZPB nr. 3 w dniu 9 września zwiększył produkcję extry o 54 sztuki, PZPB nr. 7 o 11 sztuk, PZPB nr. 6 o 3 sztuki a PZPB nr. 8 o 11 sztuk.

W dniu święta wojsk pancernych ZSRR

Ojczyzna czołgów

Projekt pierwszej na świecie maszyny bojowej na gąsienicach zgłosił już w 1911 r. inżynier rosyjski

W dniu dzisiejszym tj. 11 września naród radziecki obchodzi „Dzień Czołgistów”. Rząd ZSRR ustalił ten dzień dla uczczenia wybitnych zasług czołgistów i budowniczych czołgów podczas wielkiej wojny wyzwoleńczej.

Jeszcze przed rozpoczęciem pierwszej wojny światowej przedstawiciele rosyjskiej myśli technicznej samodzielnie opracowali oryginalne projekty maszyn bojowych, nazwanych później czołgami.

Syn znakomitego chemika rosyjskiego — inżynier Mendelejew w roku 1911 przedłożył projekt pierwszego na świecie czołgu, który znacznie przewyższał czołgi angielskie, jakie pojawiły się o 6 lat później.

W sierpniu 1914 roku majster Porochochowszczykow skonstruował, a w roku 1915 zbudował pierwszą na świecie bojową maszynę kołową-gąsienicową. Na próbach czołg wykazał szybkość 25 kilometrów na godzinę.

W tym samym czasie, niezależnie od Mendelejewa i Porochochowszczykowa, inżynierowie Lebedienko i Mikulin (obecnie Bohater Pracy Socjalistycznej) zbudowali czołg kołowy z wysoką zdolnością forsowania przeszkód. Analogiczny projekt wykonany został za granicą przez Heteringtona rok później.

Już na początku pierwszej wojny światowej wojska rosyjskie mogły mieć własne czołgi. Temu przeszkodziło techniczne zacofanie Rosji carskiej, przewaga w rosyjskim przemyśle kapitalistów angielskich i francuskich, którzy byli za-

interesowani w hamowaniu postępu rosyjskiej nauki i techniki.

W Rosji radzieckiej czołgi pojawiły się podczas wojny domowej. Utworzenie radzieckich wojsk pancernych wywołało było zadaniem obrony Kraju Rad przed zagranicznymi interwentami, którzy usiłowali zdusić młodą republikę ludu pracującego.

Pierwszy projekt radzieckiej bojowej maszyny gąsienicowej przedłożony został w roku 1919 przez inżyniera Maksymowa. Była to pierwsza na świecie tankietka. Swoim projektem Maksymow wyprzedził o cztery lata angielskiego konstruktora tych maszyn Martela.

Po zakończeniu wojny domowej imperialiści nie zaniechali prób wznowienia zbrojnej interwencji przeciwko ZSRR. Uprzemysłowienie kraju, rozwój ciężkiego przemysłu i budowy maszyn umożliwiło powstanie radzieckiego przemysłu budowy czołgów.

Przedterminowe wykonanie pierwszej pięciolatki stalinowskiej, utrwalenie potęgi przemysłowej ZSRR, powstanie przemysłu maszyn transportowych zapewniło konieczne warunki dla organizacji w Związku Radzieckim produkcji maszyn bojowych wszelkich typów. W ślad za czołgami lekkimi pojawiły się

czołgi średnie i ciężkie, czołgi i tanki pływające.

Powstanie ognisk wojny na Dalekim Wschodzie i w Europie, rozpętanie faszystowskiej agresji i polityka zwojowy podżegani wojennymi, uprawiana przez imperialistów angloamerykańskich, z całą ostrością postawiły przed rządem radzieckim zadanie zapewnienia bezpieczeństwa ZSRR. Wzmocnienie zdolności obronnej kraju wymagało dalszego rozwoju również budownictwa czołgów.

W myśl wskazań Stalina i pod jego kierownictwem radzieccy konstruktorzy stworzyli wspaniałe wzory czołgów. Do nich należy znakomity i sławny na cały świat czołg T-34. Jest to jedyny na świecie czołg który ze względu na swe walory bojowe i przewagę nie został załapany przez żaden inny w ciągu całej drugiej wojny światowej.

W chwili rozpoczęcia wojny ZSRR posiadał pierwszorzędną przemysł budowy czołgów. Już w pierwszych dniach walki z zaborcami hitlerowskimi czołgi radzieckie wykazały przewagę swych zalet bojowych.

W ciągu ostatnich trzech lat wojny, radziecki przemysł budowy czołgów wykonał przeciętnie rocznie przeszło 30 tysięcy czołgów, dział samochodowych, samochodów pancernych.

Naród radziecki jest dumny ze swej armii-wyzwolicielki, armii ochrony pokoju i przyjaźni między narodami wszystkich krajów.

Robotnicy na studiach Przez cały czas trwania nauki korzystają oni z wszelkich świadczeń

W bieżącym roku szkolnym 1.000 zdolnych robotników, zatrudnionych dotychczas w przemyśle, rozpoczęło dwuletnie studia przygotowawcze na wyższe uczelnie.

W celu zagwarantowania im ciągłości ubezpieczenia i uprawnień do świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zostali oni objęci pełnym ubezpieczeniem. Składki na nich będzie wpłacał Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Obowiązek poświadczenia legitymacji ubezpieczeniowych spoczywa na poszczególnych dyrekcjach Studiów Przygotowawczych, które również będą przeprowadzały wypłatę zasiłków rodzinnych.

W ten sposób robotnicy w czasie studiów utrzymują ciągłość lat pracy.

Przy obliczeniu składki emerytalnej będą korzystał z tych samych świadczeń ubezpieczeniowych, z jakich korzystali podczas wykonywania pracy zawodowej w przemyśle.

Nasze Rady

PRZODOWNICA M.: Nie warto tak rozpaczć z tego powodu. Na pewno po pewnym czasie będzie się Pani śmiać z obecnych swych „tragedii”. Ma Pani pracę, jest Pani luźną, białą przez wszystkich w fabryce, zyskała Pani zaszczytne miano przodownicy, z pewnością więc z czasem i Pani życie prywatne ułoży się pomyślniej, niż dotychczas. A tego co się stało — nie ma co żałować. Lepiej nawet, że to się stało teraz, niż potem, gdy byłoby Pani ciężiej znieść tak poważny zawód. Życzymy Pani wiele szczęścia i prosimy o zachowanie spokoju i rozsądku!

NIEZNANY: Aby zostać przyjętym do Liceum trzeba mieć świadectwo ukończenia 4 klasy gimnazjum. Zupełnie więc słusznie odpowiedział Panu w sekretariacie Liceum Budowlanego, że 2 klasy przygotowania z tego zakresu nie wystarczają. Musi Pan dopełnić brakujące wiadomości, a wtedy na pewno nic nie stanie na przeszkodzie, aby został Pan uczniem Liceum.

IRENA M.: Niestety, nie może Pani zostać przyjęta na wyższą uczelnię, będąc dopiero uczennicą 2-jej klasy. Trzeba przedtem ukończyć szkołę, potem pomyśleć o dalszych perspektywach.

HENIA z LIPOWEJ: Niestety, aby być przyjętym do Wyższej Szkoły Filmowej trzeba mieć t. zw. dużą maturę, 4 oddziały szkoły powszechnej nie wystarczają w żadnym wypadku. Czy nie lepiej byłoby, gdyby pomyślała Pani o dalszej nauce w kierunku zawodu? Proszę napisać do nas w tej sprawie a chętnie pomożemy Pani swymi informacjami.

Już ukazał się w sprzedaży radykalny i rewelacyjny skuteczny środek na MUCHY, KOMARY oraz wszelkie robactwo

AZOTOX M 25 płynny

Przepisy zastosowania na opakowaniu.
Sprzedaż hurtowa:
w hurtowniach Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego
Żądajcie wszędzie! 866-k

PAŃSTWOWE ZJEDNOCZONE ZAKŁADY PRZEMYSŁU JEDWABNICZO-GALANTERYJNEGO Łódź - Południe, w Łodzi, ul. Piotrkowska 106

zatrudniają natychmiast:
1) POMOĆ KSIĘGOWEGO
2) BIEGLĄ MASZYNISTKĘ
3) 50-ciu ROBOTNIKÓW niewykwalifikowanych do pracy inwestycyjnej
4) 50-ciu TKACZY na krosna jedwabnicze
5) UCZNIÓW(CE) na tkalnię.
Zgłoszenia osobiste z podaniem i życiorysem przyjmuje Wydział Personalny. 870-k

Codzienna nowelka „Express“

Wanda Wasilewska

1 września w Olszynie

Zamieszczamy niedrukowany dotąd nigdzie fragment książki Wandy Wasilewskiej „Pieśń nad wodami”, która niebawem ukaże się nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Książka i Wiedza”.

Dzień pierwszy września spadł na Olszyn niespodzianie, jak grom z jasnego nieba.

Wczesnym rankiem poszybowały niebem samoloty. Wychodzili ludzie i zacierali głowy do góry. Nigdy jeszcze nikt nie widział tutaj takiej gromady aeroplanów.

Popatrz, popatrz, jeszcze tam! — Cztery, pięć... Dziesięć, dziesięć! — O, jeszcze!

Dzieci stały trzymając palce w buziach. Wysoko, wysoko po niebie bez chmurki leciały ptaki srebrzyste, jak łątki nad wodą w letnią porę. Padał na nie słoneczny blask i świecił się jasnym metalem ruchliwe, pływające powietrze bez wagi, bez ciężaru. Dopiero później przyszedł łoskot — zbliżał się, narastał, aż zadygotało powietrze.

— O jak nisko lecą!
Przeżeglowało ponad wsią srebrne stadko płosząc z drzew wrony, które zrywały się ciężko i przelatwały z drzewa na drzewo.

Gdzie to ta lecą?
— Ku Sinicom...
— Ku Włokom —

Jeszcze trwał w powietrzu dygot drobny, dreszcz wzniecony samolotowym śmigłem kiedyś z oddali gdzieś od Włok, od Sinic, dobiegł z nagłą głuchą, przeciągłą grzmot. Parukowo z wrzaskiem wygadała na drogę.

— Ludzie kochane, co to?
— Grzmi, czy jak?

— Gdzie ci ta grzmi... Cosik insze...
Przeciągły huk zabrzmiął znowu. A w chwili potem zadygotało zawyło — srebrzyste ptaki wracały. Płynęły nisko oświetlone słońcem. Przeplwając skryły się za lasem w błękitnej dalekości nieba.

I dopiero odwróciwszy głowy od stada, które odleciało, zobaczyli ludzie czarny szup dymu w stronie Włók. Jeden i drugi — Pali się!

Spojrzeni na siebie pobladłymi twarzami.

— Wojna — stwierdził głucho Paweł. Od tego dnia zaczęły przychodzić ze wszystkich stron wieści.

— Bł znowu...
— W Zawodach z kulomiotu strzelał, pastucha przy bydle zabił.

— W Porudach do ludzi przy kartoflach strzelał...

— Co ciekawsi polecili do Porudów zobaczyć, czy prawda. Była prawda. Ułożono rzędem w stodołę — trzy baby, dziewczę młode i chłopaka. Cała wieś przesuwała się w milczeniu przez stodołę.

Tamci leżeli rzędem na polepie glinianej, na rzuconych garściach siana. Splamione krwią odzienie, woskowo żółte twarze. Baby pochłipywały, pociągały nosami. Ale nie było wielkich płaczów, ani zawodzeń. Groza chwytła za gardła.

— Leciał nisko, niziutko... Ano, niech sobie leci — my kopali dalej — opowiadał zdyszany, przerażonym głosem rozcochrany wyrostek, jeden ocalały z całej gromadki. — Przeleciał i wrócił się, Jeszcze niżej — patrzmy, co to będzie, po-

psuło się mu co, czy jak. A on jak nie zaczął prać! Wywaliłem się w bruzdę — patrz — leżą wszyscy... Postrzelał, postrzelał, i poleciał...! Całe kartofliśko zasieczono...! Wstaje — a tu nikt się nie rucha...

— Mocny Boże — wdychały baby zalekionym szepem. Wylaniało się z ciemnego wnętrza stodoły oblicze wojny straszliwe i niepojęte, do niczego niepodobne.

Pamiętali przecież tamtą wojnę, linie okopów po wsiach, palące się chaty — ale to było nie to.

Teraz z jasnego nieba szła śmierć, wyślagała drapieżna, nieomylnie pazury — sięgała po każdego. Wszyszko jedno, czy to był żołnierz z bronią w rękę, czy pastuszek przy krowach, czy jak ci ludzie spokojnie kociący kartofle.

Równocześnie zaczęli iść drogami ludzie. Najpierw śmigali policjanci na rowerach w pośpiechu najwyższym, ale spokojni zupełnie, jakby jechali w jakichś urzędowych sprawach. Sporo czasu minęło, nim się ludzie zorientowali, że to jest ucieczka.

Potem jechali na Włoki, na Pałeczycę autami. Limuzyny, jakich nigdy przedtem nie widywali tutejsze drogi. Czarne granatowe, ciemno zielone, popielate, małe, duże. Pchały się przez piachy, walały przez błota, dygotały w pośpiechu motory, przeraźliwie dźwięczały klaksony.

Za autami szła ciżba pieszych. Kobiety, mężczyźni, dzieci. Wielki strumień ludzi, przepływał mimo Olszyn, zrzadka tylko ktoś o nie zawadził. Pałeczycy, Włoki — gościńce były pełne. Szli ludzie z tobołkami, z dziećmi na rekach, z pustymi rekami, szarzy od kurzu zmordowani, z gorączką w oczach.

— Mościwie, mościwie — wdychały baby patrząc na nieustanny pochód go-

ścińcem. Z początku tylko w nocy — potem kiedy naloty powtarzały się częściej uciekinierzy zobojętnieli na warkot śmigła nad głową.

Szli w biały dzień, kiedy z nisko opuszczających się samolotów walały w nich karabiny maszynowe, szli zostawiając na drodze trupy przechodząc mimo ich obojętnie — narzód, ciągle narzód, jakby ich gnęła jakaś straszliwa siła, mocniejsza niż lęk przed śmiercią, mocniejsza niż znużenie, ból, pragnienie, mocniejsza niż wszystko.

I chłomoło robiło się zimno na myśl, że tamci uciekają widocznie przed czymś, co jest gorsze od śmierci — bo uciekać narażali się na śmierć od kul i od bomb, padających od czasu do czasu w tłum na gościńcu.

Jednego dnia Olga poszła prać do jeziora. Akurat wtedy nadleciały. Z hukiem z łoskotem. Przysiadła w kucki nad wodą. Tam, z góry widać ją przecięła na zasłanym krzemiętami, gołym brzegu dygotało w niej serce — w takt z dygotaniem powietrza.

Przeleciały. Dziesięć — piętnaście — liczyła machinalnie. Poleciały jak zwykle ku Włokom, ku Pałeczycy walić w pałeczycy most.

Dziewczyna wyprostowała się. Znow można było zacząć prać. Ale wtedy właśnie nadleciał jeszcze jeden. Nisko, niziutko. Wzięło przecinane śmigłem powietrze, warczał motor przeciągłe, jękiwie. Zobaczyła przerażonymi oczyma lotnika. Dziw na słabość przejęła ją od stóp do głowy.

Z niewysoka gruchnęła w jezioro bomba. Zawyla, zahuczała, zadrzęła ziemia pod nogami. Wstrząsnęła w górę olbrzymia fontanna. Zakolebało się jezioro od brzegu po brzeg. Runęła fala, spieniona, z wielką grzywą u szczytu. Aż w oczy bryznęła Oldze woda, oblewając ją całą.

PRZYGODY WICKA I WACKA

WACEK: — Tu będziemy łowili!
WICEK: — Tu wcale nie ma ryb!
Chodźmy dalej nad rzeczkę...
WACEK: — A ja chcę tutaj! Zobaczysz, ile ryb nałowię!

WACEK: — Halo! Mam!..
WICEK: — Rybę? Niemożliwe!
WACEK: — Wcale nie rybę, tylko czapkę! I to moją własną! Aż tutaj rzucił ją Szaberski!

WICEK: — Jeśli nie chcesz iść, to sam pójde nad rzeczkę i już
WACEK: — To idź! A ja tu zostanę! Wyłowię czapkę, to jeszcze pewno niejedną rzecz wyłowię!

WACEK: — A to pech! Oprócz tej czapki nic już nie złowiłem!
WICEK: — Masz naukę, że przypadek nie jest żadną regułą i nie należy się nim kierować!

Łódź organizuje 6 ośrodków oświatowych

Wydział Oświaty Zarządu Miejskiego w Łodzi organizuje w ramach działalności Miejskiego Uniwersytetu Społecznego 6 ośrodków oświatowych w następujących punktach miasta: Rudzka 56, Przyszkole 42, Mazowiecka 43, 1 Maja 87-89, Staszica 1-3 i Rzgowska 30.

W ośrodkach M. U. S. prowadzone będą: 1) kursy krótkoterminowe o różnym charakterze, 2) kształcenie systematyczne, 3) cykle odczytów i wykładów, 4) świetlice i 5) wyieczki.

Zapisy przyjmowane są w ośrodkach od 12 do 17 bm. w godzinach 18—20. Kandydaci winni mieć co najmniej 18 lat.

M. U. S. liczy na kandydatów, zatrudnionych w najbliższych dzielnicach od ośrodków. Kontakty z zakładami pracy w sprawie skierowań kandydatów zostały już nawiązane. (a)

Dwa wypadki uliczne Winę ponoszą nieuważni przechodnie

Publiczność nasza ciągle jeszcze nie może się nauczyć ostrożności i poszanowania przepisów ruchu drogowego. Pomimo licznych ostrzeżeń w dalszym ciągu wykazuje „brawurę”, która z kolei powoduje wypadki.

Tak np. wczoraj w godzinach rannych zamieszkała przy ul. Rzgowskiej 89 Maria Wiśniewska usiłowała w biegu wskoczyć do tramwaju linii „7”, dojeżdżającego do petli na Pl. Niepodległości. Skok był tak niefortunny, że kobieta dostała się pod deski ochronne, odnosząc złamanie podudzia.

Wypadkowi uległa również niejaka Józefa Tryblewska (Piotrkowska 82), która w niewłaściwym momencie chciała przejść przez jezdnię. Najechana przez samochód, uległa ogólnym obrażeniom.

Od piątku

szczepienia dzieci przeciwko błonicy

Począwszy od 16 bm. aż do końca września przeprowadzane będą szczepienia dzieci przeciw błonicy. Podlegają im te dzieci, które na wiosnę były już dwukrotnie szczepione. Zastrzyków dokonywać się będzie w trzech punktach miasta: przy ul. Łagiewnickiej 37, Piotrkowskiej 110 i Napiórkowskiego 53 w godzinach od 8 do 10. (kb)

Do rozpuku!..

W jednym z prowincjonalnych pism znalazły się obok siebie następujące dwa drobne ogłoszenia, pokrecone prawdopodobnie przez zecera:

OGŁOSZENIE I. — Przechodząc wczoraj w godzinach popołudniowych ulicą Ceglana, zgubiłam plegi, odciski i brodawki.

OGŁOSZENIE II. — Zakład kosmetyczny „VENUS” usuwa radykalnie brylantowe kolczyki!..

Profesor matematyki rzekł pewnego dnia do swych słuchaczy:

— Matematyka, moi panowie, jest najciekawszą wiedzą, umożliwia bowiem wszelkiego rodzaju kombinacje... Jeżeli na przykład wezmę rok mego urodzenia, odejmę z tego numer telefonu i dodam wiek mojej żony, to otrzymam numer mego kołnierzyka... Czy to nie jest cudowne?..

Panna Zuzia jest artystką. Znana artystką. Wczoraj właśnie obchodziła podwójny jubileusz: — pracy scenicznej i imienia.

Panna Zuzia otrzymała wiele kwiatów... A na jednym z bukietów widniała kartka z następującym napisem:

— Sympatycznej pani Zuzi w trzydziestą rocznicę wstąpienia do teatru i w dwudziestą piątą rocznicę imienia!..

Co ujrzymy na ekranach?

Doskonale filmy

produkcji czeskiej i radzieckiej zachwyca publiczność łódzką. — Codziennie 15 tys. osób wybiera się w Łodzi do kina

Kina łódzkie ożywają się coraz bardziej. Pomimo trwającego jeszcze sezonu urlopowego, a w związku z tym znacznego „wyludnienia” miasta, widzowie wszystkich kin i teatrów w Łodzi są niemal każdego dnia przepelnione.

Codziennie odwiedza je ponad 15 tysięcy publiczności, a w niedzielę, przy zwiększonej ilości seansów, nawet do 38 tysięcy widzów. Oczywiście, im bliżej zimy frekwencja ta będzie z każdym dniem wzrastać i niewątpliwie dojdzie do liczby 25 tysięcy łódzian, odwiedzających kina w dni powszednie.

Złoży się na to m. in. bardzo ciekawy repertuar filmów, jakie ujrzymy już w najbliższym czasie. Atrakcją tego miesiąca będzie festiwal pokazowych filmów produkcji czechosłowackiej. W dniach od 24-go do 30-go września oglądać będziemy najnowsze filmy czeskie, które niedawno nadeszły do Polski.

Program tygodniowego festiwalu został tak ułożony, że każdego dnia wy-

świetlanym będzie inny film. Oto tytuły siedmiu czołowych obrazów produkcji czeskiej: „Pięciosetka”, „Awantura na wsi”, „Młocząca barykada”, „Pan Nowak”, „Oddział Z-8”, „Wilcze doły” i „Sumienie”. Filmy te wyświetlane są w dwóch kinach zeroekranowych — „Wile” i „Polonia”. Ponadto w pozostałych kinoteatrach grane będą w czasie wstępu inne wartościowe filmy produkcji czeskiej.

Chociaż wszystkie wymienione filmy należą do czeskiej „extraklasy”, polskie go widza zainteresuje najbardziej jeden z nich, a mianowicie „Młocząca barykada”. W filmie tym bowiem jedną z głównych ról gra nasza aktorka — Barbara Drapińska. Niewątpliwie będziemy się

chcieli przekonać, jak wypadła na tle zespołu czeskiego.

Ponadto ujrzymy w najbliższym czasie szereg ciekawych filmów produkcji węgierskiej, francuskiej i radzieckiej. Mowa tu o węgierskim filmie „Gdzieś w Europie”, o filmach francuskich „Zakochani są sami na świecie” i „Pustelnia Parmeńska” oraz o filmach produkcji radzieckiej „Partynia legitymacja”, „Maszynka” i wiele innych.

W październiku natomiast obchodzić będziemy Miesiąc Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Dorocznym zwyczajem na ekranach naszych kin ukażą się wtedy najnowsze i najlepsze filmy radzieckie. Tytuły ich nie są jeszcze znane.

Z pewnością Zarząd Rozpowszechniania Filmów postara się w czasie tego miesięcznego festiwalu o to, by obrazy radzieckie ujrzały jak najliczniejsze rzesze łódzian.

Dobrym posunięciem w tym kierunku jest np. ostatnie zarządzenie ZRF, na podstawie którego kierownicy kin „Polonia” i „Tezza” przyjmują zamówienia od instytucji i organizacji społeczno-politycznych na seanse zamknięte w do wolnych godzinach, a to w celu umożliwienia szerokim rzeszom pracowników obojczych wspaniałego filmu radzieckiego „Harry Smith odkrywa Amerykę”. Ceny biletów wynoszą wtedy po 25 złotych. Jak wiadomo, film ten nagrany jest w nowej wersji polskiej z udziałem Szafliarskiej, Borowskiego i Duszyńskiego. (kl)

Pijacy-awanturnicy Kiedy to się skończy?

Znowu przed Sądem Starościńskim stanęło kilku niepoprawnych pijaków, którzy swym zachowaniem zakłócają spokój publiczny.

Zamieszkały przy ul. Wschodniej 22 Mieczysław Tomaszewski upił się do tego stopnia, że nie mogąc kluczem otworzyć drzwi do własnego mieszkania — po prostu je wylał. Nie dość mu było tego. Zaczął się dobijać do drzwi sąsiadów i domagać się od przestraszonych lokatorów pieniędzy na wódkę. Pieniądzy nie dostał, ale tygodnia aresztu mu nie odmówiono.

Tę samą karę otrzymał Roman Szor z Łącznej 5. Pijak ten bił swoją żonę. Notoryczny awanturnik odpocznie w areszcie. (kb)

Koncert w szpitalu

Wydział Kultury i Sztuki organizuje od pewnego czasu stałe koncerty dla łódzkich szpitali. W dniu dzisiejszym koncert taki odbył się w szpitalu św. Antoniego przy ul. Przędzalnianej, jutro natomiast w sanatorium w Łagiewnikach. (bf)

OFIARY

Na odbudowę Warszawy zł. 1.000 składa ob. Franciszek Modzeranek

Państwo otacza nas opieką

Jeszcze 1 miliard złotych

przyznano Łodzi na inwestycje i remonty

Olbrzymie kwoty przeznaczył w tym roku rząd na inwestycje w związkach samorządowych. Niezależnie od nich Rada Państwa, jak wiadomo wyasygnowała 2 miliardy zł. na poprawę warunków komunalnych klasy robotniczej w większych miastach. Z sum tych Łódź otrzymała dotychczas ponad 300 milionów zł.

Przed kilkoma dniami nadeszła z Warszawy wiadomość, iż zapadła w Radzie Państwa decyzja o zwiększeniu tych dotacji nadzwyczajnych dla naszego miasta, a wślad za nią konkretny meldunek, że Łódź otrzyma dodatkowo 315 milionów.

Ponieważ równocześnie przelano z

centralnego Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej dla akcji remontowej w Łodzi 300 milionów zł. — zasła konieczność opracowania dodatkowego budżetu nadzwyczajnego na bieżący rok.

Dodatkowy budżet inwestycyjny na r. 1949 wyniesie ostatecznie około 1 miliard zł., gdyż okazało się, że z wpływów lokalnego FGM można będzie jeszcze w tym roku wydać na remonty paręset milionów zł.

Dla uchwalenia wspomnianego wyżej dodatkowego, nadzwyczajnego budżetu m. Łodzi zwołano na nadchodzącą środę, dn. 14 bm. plenarne zebranie Miejskiej Rady Narodowej. (at)

Walka z gruźlicą

Wielki zjazd ogólnopolski w Łodzi

18 września rb. rozpocznie się w Łodzi, pod protektorem Ministra Zdrowia Michejdy, IX Polski Zjazd Przeciwigruźliczy. Zjazd odbędzie się w sali wykładowej Centralnej Szkoły PZPR przy Al. Kościuski 65. Obrady potrwać do 21 września rb. Przybędzie na nie do Łodzi kilkuset specjalistów w dziedzinie leczenia gruźlicy z całego kraju.

Zjazd przeciwigruźliczy, zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Badań Naukowych nad Gruźlicą, wywołał w całym kraju wielkie zainteresowanie. Jego wyniki naukowe wywrą bowiem duży wpływ na dalszy tok walki z gruźlicą — tą największą klęską społeczną po wojnie.

Pierwszego dnia obrad delegaci wysłuchają referatu na temat regionalny łódzki — „Walka z gruźlicą w Łodzi”.

Wygłosi go dr. Jadwiga Szustrowa, dyrektorka Centr. Przechodni Przeciwigruźliczej w naszym mieście. Tego samego dnia dyrektor łódzkiego szpitala przeciwigruźliczego, dr. Marian Ziarski wygłosi referat p.t. Gruźlica i jej zwalczanie wśród młodzieży akademickiej w Łodzi.

W następnych 2 dniach zjazdu przewidziane jest wygłoszenie szeregu interesujących referatów na tematy naukowo-społeczne z dziedziny walki z gruźlicą. M. in. referat o streptomycynie, o szczepieniach przeciwigruźliczych BCG itd. W ramach zjazdu delegaci zwiedzą kliniki uniwersyteckie, poradnie i szpitale przeciwigruźlicze, a 21 bm. — sanatorium ZUS w Tuszyńku, oraz fabryki włókiennicze. (st)

Walczyliśmy z wagarami

Rodzice muszą pomóc

Młodzież nie może opuszczać ani jednej lekcji bez uzasadnionego powodu!

Wagary były przed wojną, bardzo popularnym zjawiskiem. Widywano się uderzać całe gromady młodzieży, wyruszające z teczkami i książkami za miasto do parków itd. Dzisiaj stosunek naszej młodzieży do nauki zmienił się znacznie na korzyść. Nie ma już, na szczęście, faktów masowego wagarowania. Nie mniej zdarzają się jeszcze sporadyczne wypadki opuszczania lekcji.

Władze szkolne starają się zlikwidować te fakty. Kładzie się więc nacisk na to, aby rodzice wzięli swą czynność i opiekę nad dziećmi, by nie doszło do wypadków samowolnego opuszczania lekcji. Dzieje się to bowiem często z powodu braku zainteresowania ze strony rodziców, którzy zupełnie nie kontrolują swych dzieci.

Bardziej godne ubolewania są wypadki, gdy rodzice świadomie ukrywają dzieci przed obowiązkiem szkolnym, lub też nakłaniają je do opuszczania lekcji. Powody są różne, najczęściej jednak spotykane — to zatrzymanie dziecka w domu dla wyręczenia się nim w pracy, albo wywołanie na ulicę w celu uprawiania handlu ulicznego.

Z tymi faktami walczyć się będzie z całą pewnością. Dość powiedzieć, że w ciągu swej czteroletniej działalności Oddział Obowiązku Szkolnego przeprowadził za te wykroczenia około 9 tysięcy spraw karno-administracyjnych przeciw rodzicom, których dzieci z podobnych powodów przesyłały do szkoły. Nałożone kary wyrażają się wzywaniem od 2 do 5 tysięcy złotych lub 5-dniowym aresztem.

Aby zupełnie wyeliminować wagary z naszych szkół, władze szkolne pragną zastosować w najbliższym czasie jeszcze inne środki. Specjalni kontrolerzy otrzymują będą nazwiska i adresy uczniów opuszczających lekcje i udawać się do ich mieszkań w celu ustale-

nia przyczyn nieuczęszczania do szkoły. Ponadto będą oni odwiedzali nasze parki ogrody a nawet kontrolowali ulice w czasie zajęć szkolnych i „wylapywali” przebywających tam wagarowiczów.

Tyle władze szkolne. Konieczność bardziej rygorystycznego podejścia do tych spraw jest zupełnie zrozumiała. Wydaje nam się jednak, że zapomniano tutaj o innym nie mniej ważnym problemie. O zagażowaniu dzieci trudnych do prowadzenia.

Kary nie wszędzie można stosować. Nie wszędzie bowiem winni są rodzice. W niektórych wypadkach wywołana przez wojnę młodzież nie łatwo poddaje się dyscyplinie rodziców. Dla tych dzieci Kuratorium miało stworzyć w Łodzi dcm wychowawczy. Jak dotychczas — nie o nim jednak nie słychać. A szkoda, że zakład taki jeszcze nie posiadamy. Mogłoby on być bardzo pomocny w akcji zwalczania wagarów. (ks)

Scena i ekran

„Harry Smith odkrywa Amerykę”

Nowa wersja polska wypadła znakomicie

Kapitałna scena w gabinecie amerykańskiego „króla prasowego”.

Już od dłuższego czasu zastanawiano się w kołach filmowych nad tym, aby filmy obcojęzyczne można było nagrywać według polskiego tekstu, tekstu mówionego przez dobrych polskich aktorów i starannie zsynchronizowanego z ruchami ust aktorów na filmie. Tę nielutą do wykonania sztukę podkładania mówionego tekstu polskiego, który zastępuje całkowicie tekst obcojęzyczny, nazywamy dubbingiem.

Dubbing jest szczególnie konieczny w filmach o charakterze ideologicznym, gdyż w nich kładzie się duży nacisk na dialog i argumentację słowną, które nie mogą być nigdy dostatecznie przekonujące w napisach. Jeśli przy tym weźmiemy pod uwagę, że milionom ludzi w Polsce trudno jest czytać niewyraźne nierzadko napisy, rozumiemy, jak ważną była sprawa dubbingu.

Po raz pierwszy w kinematografii polskiej dokonano dubbingu w filmie „Harry Smith odkrywa Amerykę”. Zaproszono w tym celu do atelier filmowego w Łodzi trzyosobową ekipę fachow-

ców radzieckich: reżysera Złomickiego, operatora dźwiękowego Dmítriewa i montażystkę Karpową i przy współudziale polskich techników i artystów, nagrano polską wersję tego filmu.

Treść tego obrazu jest następująca: Harry Smith — to dziennikarz amerykański, który odważył się napisać obiektywną i pozytywną prawdę o Związku Radzieckim. Nie tego oczekiwali od niego jego mocoodawcy, właściciele trustów prasowych. Żądali książki, z której wynikałoby, że Związek Radziecki chce wojny, a otrzymali uczciwie sprawozdanie, że ZSRR buduje pokój.

Machina amerykańskiej reakcji niszczy życie Harry Smitha, który odważył się wbrew nim powiedzieć prawdę. Ale młody dziennikarz nie ulega walce z kapitalistami i na wiecach, organizowanych w różnych miastach Stanów Zjednoczonych, odkrywa drugą Amerykę, Amerykę ludzi pragnących pokoju, Amerykę ludzi postępujących, solidaryzujących się z prawdziwie demokratycznymi narzwaniami.

Dubbingowy rezultat pracy radziecko-polskiej wypadł bez zarzutu. Mówiony tekst polski jest w pełni zrozumiały i zsynchronizowany z ruchami ust jest doskonały. Odnosi się wrażenie, że aktorzy na ekranie rzeczywiście mówią po polsku. Mam nadzieję, że będąc w przygotowaniu dubbingowym inne filmy radzieckie wypadną równie dobrze.

Do wygłaszania tekstów zaproszono naszych sławnych artystów. I tak H. Borowski mówi usta mi bohatera filmu Harry Smitha, Szafarska mówi za aktorkę Kuźminę w roli Jesse, Duszyński jest głosem amerykańskiego dziennikarza Golda, Murphy'ego zastępuje głosem Mikolajewski itd.

Dość dobrze dubbingowi, film „Harry Smith odkrywa Amerykę” ogromnie zyskał na wyrazistości i sile przekonującej. W obecnej wersji cieszyć się będzie niewątpliwie dużym powodzeniem.

J. B.

Pod ostrym kątem

Wracam ze Szklarskiej...

Jestem z natury spokojnym i opanowanym. Ale mimo tak pozytywnej cechy charakteru jeszcze dzisiaj dostaję białej gorączki na wspomnienie pewnego fragmentu podróży powrotnej z urlopu, jaką odbyłem parę dni temu ze Szklarskiej Poręby do Łodzi.

Z początku szło wszystko dobrze. Wsiadłem w Szklarskiej o godz. 17-ej do pociągu idącego do Jeleniej Góry, gdzie wskutek braku mostu kolejowego, zniszczonego w czasie wojny, każdy pasażer musi się przebiec z dworca na dworzec. Ruch towarowy zaś, idzie okrężną, dłuższą o 96 km drogą, bynajmniej nie przysparzając państwu oszczędności. (Podobno pieniądze na odbudowę mostu są, ale robót jeszcze nie rozpoczęto).

Do Jeleniej Góry przyjechałem o godz. 18-ej. I tu czekało mnie pierśca niespodzianka. Objuczony dwiema ciężkimi walizkami, pewną ilością dodatkowych pakunków i... żoną, błagalnym wzrokiem wypatrzywałem targaża.

Jakiś bardziej uświadomiony wczasowiec popatrzał na mnie z politowaniem.

— Skoda czasu. Zabieraj pan swoje manele i wal przed dworzec, bo stracisz pan autobus na dworzec Główny.

Zalidłem brzydki i po chwili zamieniam się w pospolite, pociągowe zwierzę. Jedyną pociechę w moim nieszczęściu było to, że wszyscy na około wyglądali podobnie do mnie.

Licząc kroki, posuwałem się powoli w kierunku wyjścia. Aby tylko zdążyć do autobusu. Wreszcie dotarłem!

Nie miałem nawet siły zakląć ponownie. Okazało się bowiem, że po godzinie 17-ej autobusy miejskie... nie kursują! Dlaczego? — nie wiadomo. Chyba tylko dlatego, aby umożliwić rozmaitym „taksiarom” i dorozkaszom pobieranie 300 zł „od tebla” (1) (walizka osobno), gdy autobus kosztuje tylko 25 zł.

Sprawa ta wymaga gruntownej zmiany. W okolicy Szklarskiej Poręby, Cieplic itp. powstają wciąż nowe ośrodki wczasowe i dziesiątki tysięcy ludzi pracy narazonych jest na zgola niepotrzebny i dodatkowy wydatek, a sam Zarząd Miejski w Jeleniej Górze, nie wiadomo dlaczego rezygnuje dobrowolnie z rentowej linii autobusowej.

I jeszcze jedno. Na dworcu Zachodnim musi być przechodnia bagażu i targaże. Tego również domagają się wczasowicze!

JEDEN Z WIELU

PAŃSTWOWE Zakłady PRZEMYSŁU WĘGLIANEGO NR 30

w Zgierz, ul. gen. Świerczewskiego nr 6

zatrudniają natychmiast:

- 1) TECHNIKA budowlanego
- 2) REFERENTA energetyki i ruchu, obeznanego z techniką cieplną
- 3) MAJSTRA do farbiarni
- 4) BIEGLĄ MASZYNISTKĘ.

Zgłoszenia osobiste z podaniem i życiorysem przyjmuje Wydział Personalny.

UWAGA!

Prosimy podwyższone ceny za butelki, stłuczkę, szmaty itp. Dzwonić 162-16. Zbiornica „SUROWCE ODPADKOWE” Sienkiewicza 28. 849

ANDRZEJ ZAWSKI

192)

Na tym odcinku bronionym przez kompanię (pardon! przez pluton, bo tyle tylko zostało z kompanii!) nie filozofuje się, ale walczy. Jest to odcinek obrony położony najbardziej na południe. Pozycja ważna, „kluczowa” jak to się powiadało przed laty. Niemcy już kilka razy usiłowali wyrównać tutaj swoją linię, za każdym jednak razem odrzucił ich bagnet obrońców a kilka węglonych wraków nieprzyjacielskich czołgów świadczy o tym, że straszną może być działalność pęku związanych razem granatów ręcznych lub nawet zwykłej flaszki z płonącej benzyną, rzuconej ręką desperata.

Komentując nad tym odcinkiem sprawował początkowo kapitan Wacław Trentowski. Kiedy Trentowskiemu granat urwał obie nogi, dowództwo przejął porucznik Mazanek. Tydzień później Mazanek dostał ekrazytówką prosto w czoło, a komendę przejął z kolei podporucznik rezerwy Leszek Strzelmirski.

Leszek Strzelmirski przyjechał z Łodzi zagrożonej przez idącą od Piotrkowa armię niemiecką, szóstego września. Początkowo chciał, tak jak inni, jechać dalej na wschód, ale widok przygotowującej się do

obrony stolicy wstrząsnął nim i wzruszył i postanowił dzielić z nią dół złą i dobrą.

Dobrze, że poprawił mu się wzrok. Na słońcu nosi w dalszym ciągu czarne okulary, ale siedząc przy karabinie maszynowym zazwyczaj zdejmuje je. Zresztą ma doskonałą lornetkę polową, tak, że radzi sobie jak może.

Jego podkomendni, to żołnierz młody, który jednak dojrzał szybko w ogniu walki. Biją się z zaciekłym uporem jak starzy wiarusi... Tylko, niestety, jest ich tak bardzo mało, a ilość ich kruszy się z dnia na dzień...

Sam Strzelmirski zmienił się nie do poznania.

To nie jest już ten sam elegant, który brylował kiedyś w salonach high life'u łódzkiego, pozbawiony cnoty szybkiego zdecydowania się, romantyk.

Teraz jest znów stuprocentowym mężczyzną: odważny, przedsiębiorczy, twardy.

Nie darmo przeszedł ciężką wojenną szkołę w przepaściwych wąwozach El Rifu i kamienistych zboczach Hogaru. Tylko, że wtedy był błędnym poszukiwaczem przysgod, wojnę zaś traktował po pro-

stu jak najbardziej niebezpieczny sport. I dlatego ongiś biorąc na cel sylwetkę samotnego jeźdźca przemyskającego przez pustynię, pociągał za cyngiel uważnie, ale i bez nienawiści, albowiem nie czuł do niego specjalnej animozji.

Teraz było zupełnie inaczej.

Tuż za nim — jak wielki stos ofiarny — płonął Warszawa. Ginęły, zabijane ze łaznymi gromami spadającymi z niemieckich bombowców, bezbronni dzieci, — te, które kiedyś tworzyły miłą nową historię Polski — i rozsypywały się rozbite artyleryjskimi pociskami kamienne fragmenty historii sprzed wieków: stare kościoły, kamienie i pałace.

Myśląc o tym Strzelmirski czuł, że porwał go i rozplomienia nienawiść. I leżąc potem obok karabinu maszynowego celował długo, rozpaczliwie, starannie, nim wreszcie pociągnął za spust.

Teraz już nie strzelał, ale po prostu celował jakiegoś przeraźliwie posępne obrzędy i radował się jego serce, ile razy z baczył, że po strzałach jego jeden z przyzwoitych w okopie Niemców lekko podrywa się do góry, a potem pada wraz z swoim karabinem, który wypadł mu z bezwładnych już rąk...

Dziś — po silnym przygotowaniu artyleryjskim Niemcy są bardziej ruchliwi niż zazwyczaj.

Na prawo od niego wychyliło się spoza zakrętu parę tanków, zoczyło jeszcze bar dziej na prawo i wśród nieustannego grzechotu karabinów maszynowych i armatek szybkostrzelnnych przedzierali się przez żółknące kartofliśka.

Doszły niemal aż pod linię domów, tam jednak przyjęto je tak gorąco z działek

przeciwpancernych, że na moment zatrzymali się. Czołg, który wysunął się najbardziej na czoło (a Strzelmirski zauważył to wyraźnie ze swojego punktu obserwacyjnego) podskoczył nagle i stanął w płomieniach.

Pozostałe zatrzymały się a potem zawróciły. Zrozumiały widocznie, że i tym razem nie zdemoralizują obrony.

Prawie przez pół dnia był potem spokój. tylko artyleria nieprzyjacielska oganiem nekającym gnębiła śródmięście, jak gdyby mszcząc się na cywilnej ludności za bohaterki upór polskiego żołnierza.

Po południu siła ogniowa nieprzyjacielskich baterii wzrosła się jeszcze i wnet potem kapitał kompanii Strzelmirskiego powiedział do swego dowódcy:

— Niechno pan patrzy, panie poruczniku!... Tam naprzeciw robi się jakiś ruch!

Strzelmirski spojrzawszy przez swoją polową lornetkę i zauważył, że rzeczywiście w rzuconych na przeciw szanzykach niemieckich dzieje się coś podejrzanego.

— Czyżby Niemcy zdecydowali się na otwarty szturm? — stroskanym okiem obrzucił wykruszone resztki swojej kompanii i zmarszczył czoło.

Jeszcze dziś rano kładąc dowództwu raport zaznaczył, że wobec zbyt słabej obsady swojego dcinka nie może gwarantować, czy utrzyma go gdyby Niemcy usiłowali wyprzeć go stamtąd, że więc potrzebuje na gwałt pomocy.

Pułkownik zapowiedział, że przyśle po silki, ale jak dotychczas wszystko skończyło się tylko na obietnicy: a tu tymczasem Niemcy zaczynają być niezwykle aktywni.

(D. c. n.)

Księża — uczestnicy zjazdu bojowników o wolność i demokrację u Prezydenta Rzeczypospolitej

Data 1-go września br. Prezydent R. P. ob. Bolesław Bierut przyjął w sali audiencyjnej Belwederu przedstawicieli duchowieństwa, uczestników zjazdu zjednoczeniowego, wojowników o wolność i demokrację. Na audyencji obecny był Premier ob. J. Cyrankiewicz.

W imieniu delegacji duchowieństwa głos za brał ksiądz prałat Grim:

Czujemy żyć i pracować dla Ojczyzny — mówi ks. prałat Grim

Najdosłowniej Obywatelu Prezydencie! Obywatelu Premierze!

My, szara brata kapłańska, przyszliśmy, aby w słóży Głowie Państwa wyrazić hołd. Dla nas w czasie okupacji nie były nieznane, słowa wieszcza naszego Wyspańskiego, że Polska, to wielka rzecz. Dla tej rzeczy naraził się i zdrowie i życie i cieszyliśmy się, że możemy Polsce służyć!

Dzisiaj zastanawialiśmy się i przekonaliśmy się, że do Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, to jest najwyższe prawo i temu prawu chcemy służyć, a po Kongresie zadamy kłam słowem, że Polacy potrafia tylko dla Ojczyzny umierać. My chcemy pokazać i da Bóg pokazy, że Polacy nie tylko potrafia umierać, ale, że ci, którzy zostali potrafia żyć i pracować dla Ojczyzny.

Praca nasza jest trudna, jako praca kapłana skierowana teraz, kiedy jakiś rozterki w sercu czujemy. Nasza hierarchia poeznia pewno kroki, a my, doły, przychodzimy dzisiaj i prosimy Ciąble, Najdosłowniej Obywatelu Prezydencie, byś dopomógł nam, byśmy mogli sercem wesolym pracować i wtedy praca nasza będzie podwójna. Będzie to praca dla Ludowej Niepodległej Polski, którą kochamy całym sercem.

Przemówienie Prez. Bieruta

Prezydent RP. Bolesław Bierut oświadczył:

„Wielbni: księża, rodacy i obywatele! Serdecznie dziękuję Wam za przybycie na to spotkanie i za słowa, które w Waszym imieniu wypowiedział ksiądz prałat Grim.

Polska, to wielka rzecz — jak powiedział Wyspański. Słusznie — Polska jest wspólną Ojczyzną wszystkich Polaków. Polsce powinniśmy służyć tak, jak nas na to stać — z całego serca, ze wszystkich naszych sił. To jest obowiązek wszystkich ludzi, którzy przeżyli i doznali wiele krzywd w minionej wojnie i którzy dziś budują Polskę, budują ją z przekonaniem, że wszystkie pokolenia ocenia ich pracę i że ta praca polepszy im życie.

Powinniśmy wszystko czynić, aby dopomóc pracującym ludowi Polski, który przecieł za pracę te Polskę swoim trudem zaopatrywał w bogactwa. Wszyscy korzystamy z odwiecznej pracy ludu polskiego. Toteż powinniśmy czynić wszystko, aby pomagać mu, ożywiać jego wole, napełniać go otuchą, budzić w nim radość twórczej pracy.

Sądzę, że to jest zadanie, które nie klęci się ani z wiarą, ani z obowiązkami ludzi pracujących na niwie państwowej, ani z obowiązkami duchowieństwa.

Niestety, rozlegają się i to czesto glosy, grożące nieszcześliwu ludowi, który przeżył straszną wojnę, wolał nowymi okrucnościami i wciął w rany serca i w umysł przerażenie, niewiarę, niepokój. Nie sądzę, żeby to było słuszne i dobre.

Praca twórcza dla Polski wymaga napęcia nie tylko sił fizycznych, ale i duchowych, a siły duchowe krzepną w wierze, kiedy człowiek widzi perspektywę rozwoju, kiedy jest przekonany, że jego praca stwarza dobro dla niego i dla przyszłych pokoleń.

Dlatego chciałbym, korzystając z tej okazji, apelować do Was, rodacy, którzy macie możliwość stałego przemawiania do ludu, abyście budzili w nim wiarę, zapał i przekonanie, że praca dla Polski czyni dobrze i że praca jego będzie podstawą lepszej, kulturalniejszej, a więc i owocniejszej życia przyszłych pokoleń.

Między Państwem a przedstawicielami episkopatu toczą się rozmowy, których celem jest uregulowanie stosunków między Kościołem a Państwem. We wzajemnych, normalnych stosunkach między Kościołem a Państwem zainteresowany jest cały naród. Władza ludowa i Rząd Rzeczypospolitej — również mocno w tym zainteresowany — czyni i będzie czynił wszystko, aby unormować i stworzyć oparte na wzajemnym zrozumieniu stosunki między Kościołem a Państwem.

Większość naszej ludności jest religijna. Władza ludowa już ze względu na swój charakter nie chce przeciwstawiać się uczuciom większości ludności. Dlatego władza ludowa, której jestem przedstawicielem razem z obecnym tu Panem Premierem, nie przeciwstawia się, nie przeciwstawia i nie będzie czyniła nic, co by raziło i krępowalo uczucia religijne.

Zarządzenie normalizacji stosunków między Państwem a Kościołem sprowadza się do wzajemnej ufności, do szczerzego stosunku, do tego, aby rozumnie uzgodnić różne wzajemne obowiązki, obowiązki państwowe i obowiązki duchowieństwa.

Nie jest w najmniejszym stopniu sprzeczna z wiarą, religią i zadaniami duchowieństwa patriotyczna praca dla Polski. Polska w swej historii miała wiele pięknych postaci w sukniach duchownych, miała księży, którzy nieśli Polsce ofiarą pracę, patriotyczny zapał i oddanie.

Takie postacie jak: Kopernik, Hugo Kollataj, Staszko, Ściegienny, czeł cały świat! Należą oni do tych duchownych, którzy dawali wzór patriotyzmu i oddania w pracy państwowej dla Polski. Nie zawsze byli oni rozumiani. Często odpowiedzialni za politykę — działalność Kościoła oficjalni przedstawiciele nie popierali tych księży patriotów, nie raz im się przeciwstawiali. Ale naród pracę ich ocenił, ponieważ praca ich była szczerą, ponieważ praca ich była szczera, z serca płynąca.

Będziemy uczyli młodzież patriotyzmu — mówi ks. Pasternak

Po przemówieniu Prezydenta Bieruta wywiązała się ożywna rozmowa, w której ksiądz — delegacji poruszał wiele spraw ogólnonarodowego znaczenia, jak również, mówił o lokalnych potrzebach swoich parafii i parafian. Pierwszy zabral głos ks. Pasternak.

— W dniu kongresu wojowników o wolność i demokrację — mówił — zorientowaliśmy swoją postawą społeczeństwo, że jest nas spora grupa, która śmiało i z podniesionym czołem manifestuje uczucia polskości.

Ks. Pasternak mówi dalej o swojej pracy wśród młodzieży, którą uczy i z którą dyskutował o miłości Ojczyzny, ofiarności i zgodnym

Rząd pomaga w odbudowie kościołów — stwierdzają ks. ks. Woźny, Drykier i Boczek

Ks. Woźny, proboszcz z Prokocimia (województwo krakowskie) mówi o budowie kościoła - pomnika ku czci poległych — pomordowanych w obozach koncentracyjnych.

— Od samego początku prac budowlanych — stwierdza ks. Woźny — otrzymujemy pomoc rządu i Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Wpłynęła subwencja i założyliśmy już fundamenty. W tym roku chcemy wybudować chór i wykończyć prezbiterium. Chcę podziękować za dotychczasową pomoc w imieniu swoim i komitetu budowy.

Ksiądz Boczek, wikary z pow. żywieckiego mówi o trudnościach związanych z odbudową Domu Ludowego w jego parafii. Dom — wyjaśnia ks. Boczek — zniszczyli Niemcy. Obecnie stworzyliśmy Komitet Odbudowy przy pomocy wszystkich organizacji społecznych i

Między Kościołem a Państwem musi istnieć współpraca

Ks. Polak podkreśla na wstępie, że po ogłoszeniu w prasie oświadczenia Rządu w sprawie stosunków Kościoła z Państwem, wystąpił z artykułem o potrzebie wzajemnego porozumienia.

— Wiem — oświadcza, — że episkopat jest powołany do tego, żeby regulować sprawy między Kościołem a Państwem, sądziłem jednak, że również szary proboszcz powinien się wypowiedzieć. Potem otrzymałem kilka listów anonimowych o różnych trudnościach ze strony miejscowych władz. Listy te miały mnie nakłonić do zmiany zajętogo przeze mnie stanowiska. Zdawałem sobie sprawę, że byłem to drobiazgi, których nie należy wyolbrzymiać. Nie poddaje się więc zwątpieniu i dalej głoszę, że musi być współpraca, że kapłan katolicki to jest przecież Polak, który musi współpracować z rządem, zwłaszcza, że widzi co ten rząd w krótkim czasie działał.

Mówię tu w imieniu własnym i swego terenu, ale sądzę, że również inni obecni tu koledzy kapłani pragnęliby uniknąć tych wszystkich małych incydentów, które utrudniają nam pracę w naszych parafiach.

Ks. płk. Zawadzki uważa, że poważną przeszkodą w stosunkach Kościoła z Państwem są księża o zaprzetywniak reakcyjnych, którzy nie rozumieją nowych czasów, rzucają czesto odium na księży patriotów i demokratów.

Oni są powodem przejawów nieufności do duchowieństwa ze strony władz administracyjnych i demokratycznych organizacji społecznych.

Życie polskie rozbudowuje się na coraz szerszych podstawach

Ks. Iwanicki zabiera głos jako kapłan z Ziemi Odzyskanych.

— Muszę zakomunikować z radością — oświadcza — że życie polskie buduje się i rozbudowuje na coraz szerszych podstawach. Między tym, co było na Ziemiach Odzyskanych przed kilku laty, a tym co się dzieje dzisiaj, jest ogromna różnica. Pola zostały zajęte, ugory poznikały, odbudował się przemysł, powstają nowe fabryki, a także odbu-

Sądzę, że ta część duchowieństwa polskiego, która kocha Polskę i życzy jej rozwoju i rozkwitu, ma wspólną drogę postępowania z nami, działaczami państwowymi. My pracujemy na innym polu, ale serca nasze skierowane są w tę samą stronę, co i serca księży patriotów, którzy w swej działalności duchowej budują w narodzie uczucia oddania dla kraju, uczucia uznania dla ludzi pracy, a nie dla pasożytów. Lud pracujący, który swoim ciężkim, znojnym potem Polskę tworzył od wieków, tworzy ją dzisiaj — w moim przekonaniu — jeszcze piękniejszą, bardziej zasobną, bardziej kulturalną. Dla jego szczęścia i pomyślności pracujemy.

Takie jest nasze zadanie. W tym duchu będziemy pracowali, aby znaleźć wspólny język i osiągnąć porozumienie z duchowieństwem polskim. Jest naszym przekonaniem, że znajdziemy w znacznej części duchowieństwa polskiego zrozumienie dla tych dążeń i dla tych pragnień.

współdziałaniu całego społeczeństwa dla dobra kraju.

— W rozmowach z młodzieżą poruszał takie — mówi ks. Pasternak — wiele innych zagadnień. Słyszeliśmy na przykład nieraz na wsi, że Służba Polsce to wielki trud i kłopot, że chłopaka odciąga się od gospodarki itp. Kiedyś specjalnie poświęciłem tej sprawie pogadankę — wyjaśniłem młodzieży, że dzięki „SP” zapoznaje się ona z pracą, że ma możliwość przyczynić się do odbudowy stolicy, że ma sposobność poznać kraj i zobaczyć, ile się w Polsce pożytecznego robi. Sądzę, że nasze władze kościelne nie uczynią nam z tego zarzutu jeśli będziemy uczyli młodzież patriotyzmu.

partii, ale idźcie nam nietawo, bo parafianie na Beskidach — to ludzie ubodzy.

Dom Ludowy jest obszerny, ma salę na 200 osób, ale trzeba go wykończyć. Zwracaliśmy się o pomoc do starostwa, ale dotąd bez skutku.

Z kolei ks. Drykier, proboszcz parafii św. Michała w Sopocie mówi o trudnościach związanych z budową miejscowego kościoła.

— Mamy większość autochtonów — informuje ksiądz. — Zgromadzili oni przed wojną kilkadziesiąt tysięcy cegieł, hitlerowcy zabronili jednak budowy kościoła. W ten sposób na przeszło 10.000 ludzi jest tylko mała kapliczka.

Władze odnoszą się do naszych zamierzeń życzliwie. Plany budowy są zatwierdzone. Plac został przyznany.

Następnie zabiera głos ks. Capecki:

— Panie Prezydencie, niektórzy miejscowi działacze na zebraniach i w rozmowach pozwalają sobie na rozmaite wycedki przeciw Kościołowi i księżom. Sądzą oni zupełnie fałszywie — że w ten sposób przysięgę wyrażając Państwu czy narodowi. Prosiłbym bardzo, jeżeli mamy skutecznie pracować w naszym terenie, abyśmy ustalili w wystąpieniu różnych niedozwolonych zaściankowych polityków, którzy postępują niezgodnie ze stanowiskiem Rządu Ludowego.

Z kolei ks. dziekan płk. Pyszkowski oświadcza:

— Panie Prezydencie! My wszyscy uczestnicy tego zjazdu walczyliśmy o niepodległość Polski. Walczyliśmy, aby ojczyzna nasza była rzeczywistością dla wszystkich, aby Polska była istotnie demokratyczna, ludowa, aby słowa naszego mistrza Chrystusa „Miłuj bliźniego swego jak siebie samego” stały się cięciem. Walczyliśmy o to, aby po najcięższej klęsce i następnie po największym zwycięstwie naszego narodu Polska była lepsza i sprawliwsza, żeby była istotnie matką dla wszystkich. Oto cel, który powinien przyświecać całemu społeczeństwu.

W dalszym ciągu ks. Pyszkowski z ubolewaniem stwierdza, że brak porozumienia między episkopatem i rządem utrudnia pracę duszpasterską kapłanom, pragnącym dobrze służyć Kościołowi i jednocześnie być dobrymi obywatelami demokratycznej Polski.

dzisiaj się budują kościoły. W pierwszym roku parafianie pytali: „proszę księdza, czy my tu zostaniemy?” Dzisiaj, chwala Bogu, ta niepewność minęła.

Następnie ks. Iwanicki porusza sprawę obejmowania kościołów poewangelickich na Ziemiach Zachodnich i przytacza niektóre związane z tym trudności administracyjne. Między innymi w kościele poewangelickim, objętym przez księdza, część plebanii oraz

zarezerwowana parcela została zajęta i oddana osadnikom.

Następnie proboszcz z pow. grójeckiego porusza sprawę pijaństwa na wsi i dziękuje władzom państwowym za prowadzenie skutecznej walki z alkoholizmem.

Gdy w roku 1945 powróciłem do kraju — mówi ks. proboszcz — byłem w rozpacz, ponieważ nawet nieletnia młodzież pila wódkę i w każdej niemal wsi były bimbrownie. Sami księża nie mogli zwalczyć pijaństwa, dopiero energiczna akcja władz państwowych opanowała tę prawdziwą plagę społeczną.

Ks. Zalewski występuje z projektem utworzenia sekcji księży w ramach Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Sekcja ta miałaby za zadanie roztoczyć opiekę nad księżmi, którzy stracili zdrowie w walce z okupantem i potrzebują pomocy.

Ks. Zalewski mówi z podziwem o odbudowie Warszawy:

— Byłem w stolicy w roku 1945, kiedy z Dworca Zachodniego musiałem iść pieszo. Wi działem wtedy tak straszne zniszczenie, że wprost trudno było uwierzyć, jak wielka musiała być odwaga Rządu naszej Rzeczypospolitej, aby wziąć się do odbudowy. Widziałem wczoraj Trasę W-Z i ja, warszawiak, nie poznaję teraz wprost stolicy, tak pięknie wyglądają nowe budowle, tak planowo przeprowadzone zostały nowe ulice. To nas wszystkich cieszy i zachęca do dalszej pracy nad odbudową kraju.

Ks. Leja mówi — jestem zakonikiem, reprezentuję duchowieństwo, ale jestem również nauczycielem gimnazjum i liceum handlowego w Kole, gdzie uczymy przedmiotów świątecznych. Z dumą i radością komunikuję Panu Prezydentowi, że upowszechnienie kultury czyni wielkie postępy, zwłaszcza, jeśli chodzi o chłopów i robotników. Będąc od kilku lat przy egzaminach wstępnych, mogłem zaobserwować.

Dalej ks. Leja omawia poważną przeszkodę, jaką dla dalszego upowszechnienia szkolnictwa stanowi brak pomieszczeń. Szkoła, której ks. Leja wykłada, pracuje na dwie zmiany, ponieważ budynek szkolny zajęty jest przez biura. Sprawa ta została skierowana do Rady Państwa i oczekuje wyjaśnienia.

Odpowiedź Prezydenta Bieruta

Chciałbym podziękować wszystkim obecnym tutaj kapłanom, że podzielili się ze mną i ob. Premierem swoimi kłopotami, mówili nam o trudnościach swoich, których niewątpliwie jest wiele i o których na pewno nie zawsze wiemy. Będziemy starali się przychodzić z pomocą duchowym tam, gdzie będą odczuwali potrzebę tej pomocy.

Co jednak jest przyczyną tych rozdrasznień i trudności, które w terenie bardzo czesto stwarzają nastroje wzajemnej nieufności między przedstawicielami władzy i przedstawicielami duchowieństwa?

Sądzę, że przyczyna jest to, że istotnie tylko część duchowieństwa stanęła na stanowisku, że to co w Polsce, od chwili wyzwolenia się odbywa, że ten poważny przewrót społeczny, który Polska przeżywa, jest zgodny z interesami olbrzymiej większości naszego narodu.

Rząd stoi na stanowisku, że trzeba służyć interesom tych, którzy Polskę dźwigają, interesom ludu pracującego. Na tym polega cała polityka rządu. Widzimy to w zarządzeniach, które mają na celu rozszerzyć możliwości wzrostu kulturalnego i stopniowego wzrostu dobrobytu materialnego tych właśnie przeważających w naszym narodzie ludzi pracy.

Ja sądzę, że taki demokratyczny ludowy kierunek polityki rządu odpowiada duchowi czasu, odpowiada sprawiedliwości społecznej i wydaje mi się, że odpowiada także ideji sprawiedliwości, która leżała u podstaw chrześcijaństwa. To było 2000 lat temu, a przecież świat nie stoi w miejscu. Teraz przeżywamy nową epokę, która zmienia stosunki społeczne w tym duchu, że lud pracujący bierze swoje sprawy w swoje ręce, buduje własny byt i własną przyszłość.

Sądzę, że to jest dobre, że to jest zgodne także z uczuciem wielu księży demokratów, było zgodne zresztą z uczuciami najświetlejszych postaci wśród duchowieństwa w historii, tak jak z uczuciami największych patriotów, którzy walczyli o prawa ludu. Dzisiaj te rzeczy realizujemy. To jest oczywiście wielki przewrót społeczny, który budzi sprzeciw i opory.

Niemniej rozwój społeczny świata idzie w tym kierunku i wszyscy ludzie postępowi muszą iść tymi nowymi drogami, które zapewniają lepszy rozwój człowieka, szybszy wzrost kultury. To nie wszyscy rozumieją i niestety nie rozumie tego znaczna część duchowieństwa. Rząd Ludowy działa już od wyzwolenia 5 lat. Nie było takiego wypadku, żeby przedstawiciel władzy utrudniał swobodę religijną. A jeśli zdarzyły się jakieś wkrócenia w tym względzie, to były surowo karane.

Księża — uczestnicy zjazdu bojowników o wolność i demokrację u Prezydenta RP.

(Dokończenie ze str. 5-ej)

Na czym polega różnica między rządem dawnym a rządem dzisiejszym? Na tym m. in., że my publicznie jasno i wyraźnie w swoich wystąpieniach publicznych, przemówieniach, artykułach, w swoich dokumentach mówimy, do czego dążymy, czego chcemy, jak rozumiemy swoje zadania. Mówimy otwarcie, nie chcemy i nie będziemy robili niczego, co jest sprzeczne z wolą większości.

Cóż utrudnia w takim razie stosunki nasze z duchowieństwem?

Dotychczasowy stosunek do państwa ludowego, który także jest przecież widoczny, jawny.

Co, że do innej władzy hierarchia duchowna i część duchowieństwa odnosiła się inaczej niż do władzy ludowej. Do władzy ludowej odnosi się przychylnie, a w wielu wypadkach ze świątyni, z ambony, skąd powinny płynąć słowa otuchy, słowa zachęty do pracy, słowa pomagające w wypełnianiu obowiązków Polaka — obywatela wobec swego narodu i państwa, płyną wręcz przeciwnie głosy, często bardzo rażące, często po prostu przestępcze, antypaństwowe. A przecież tego nigdy nie było, nawet wobec najbardziej wrogiel dla państwa polskiego władzy. Część kleru usiłuje świątynię upolitycznić, zaczyna przekształcać ambony, w pewnego rodzaju trybuny polityczne.

Czy tak być powinno? Jako rząd ludowy nie żądamy tego, by księża głosili z ambony świątyni propagandowe przemówienia na rzecz władzy. Ale czy może rząd tolerować taki stan rzeczy, kiedy świątynia zamieniana jest w miejsce walki z rządem? Tego nie może rząd tolerować i tego nie będzie tolerował.

Świątynia ma swoje przeznaczenie i nie powinna być wykorzystywana przez sfanatyzowanych, zacietrzewionych ludzi, którym się nowy kierunek rozwoju społecznego nie podoba, do walki z tym kierunkiem. Rząd tylko tego żąda od duchownych, aby nie prowadzili wrogiel dla rządu, dla państwa, dla demokracji ludowej akcji w kościele.

Walka z władzą ludową z ambon dziwi i oburza bardzo wielu wierzących.

Co nam, demokratom, ludziom świeckim i duchownym w takich wypadkach wypada robić?

Moim zdaniem wypada nam uczyć ludzi, że ich postępowanie jest niesłuszne, niewłaściwe, szkodli krajowi, szkodli narodowi, że obraża nie uczuć ludzkich to jest także krzywdą. Po-

Urlop w Czechosłowacji

w nagrodę za ofiarną pracę

Stolarz zakładów drzewnych ośrodka Nr. 6 w Piotrkowie, Antoni Cichoń, świeci przykładem pracy swym kolegom, osiągając przeciętnie 250 procent normy.

W nagrodę za tak wspaniałe wyniki udzielono mu ostatnio 15-dniowego urlopu, który zasłużony przodownik pracy spędzi w Czechosłowacji. (bf)

Kradł purpurę z fabryki

a krewny sprzedawał na „Wodniaku”

Jednym z najbardziej poszukiwanych na rynkach artykułów jest inlet, czyli t. zw. purpura, używana do wyrobu białej pościelowej. Purpurę produkuje wiele fabryk łódzkich, a m. in. — Państwowe Zakłady Przem. Bawełnianego nr. 3.

Swego czasu stwierdzono, że na terenie fabryki dokonywane są kradzieże tego artykułu. Powiadomiono o tym Delegaturę Komisji Specjalnej, która wszczęła dochodzenie, zarządzając obserwację terenu.

W wyniku badań ustalono, że w afery zamieszanych jest dwóch nieuczciwych pracowników PZPB nr. 3 a mianowicie — Ryszard Leon Jach (Marszałkowska 31, oraz Bronisław Tłoczek (Lipowa 26). Pierwszy pełnił funkcję s'razaka, drugi był sekcyjnym miejscowej straży przemysłowej.

Obydwaj przyznali się do winy. Podczas przesłuchania wyszedł na jaw sensacyjny szczegół. Oto odbiorcami kradzionej purpury był krewny Ryszarda Jacha — Hieronim Jach (Mochnackiego 9) właściciel straganu na Wodnym Rynku.

W ten sposób towar przeznaczony dla świata pracy zamiast do PDT i spółdzielczych domów towarowych trafił na „ręczniak”, gdzie był sprzedawany po spekulacyjnych cenach.

Dobrana trójka powędrowała do obozu pracy przymusowej. Ryszard Leon Jach na 6 miesięcy, krewniak jego — na 12 a współlnik kradzieży Bronisław Tłoczek — również na 12 miesięcy. (k)

winniśmy występować tam, gdzie możemy, na swoim odcinku pracy. Zdajemy sobie sprawę z tego, że wcześniej czy później tym szkodliwym praktykom położą się kres.

Odpowiedzialne czynniki kościoła mogłyby przyspieszyć wyjaśnienie tej sprawy, gdyby mocno i wyraźnie stwierdzili, że ambona nie powinna być miejscem propagandy antypaństwowej.

W toku rozmów z episkopatem domagaliśmy się tego. Na razie bezskutecznie. To stanowi z naszej strony istotny warunek naszego porozumienia. Mam nadzieję, że to zostało zrozumiane.

Oczywiście, że jest wiele spraw które wymagają wzajemnego uregulowania ze strony Kościoła i Państwa.

Gdzie nie ma wzajemnego zaufania, tam istnieją zadrażnienia, tam istnieją wzajemne przeszkody. Zdaje mi się, że i my ludzie świeccy i wy obywatele, przedstawiciele duchowieństwa, powinniśmy wpływać razem w

tych kierunku, ażeby usuwać wszystko to, co wprowadza nastroje nieufności, nastroje wzajemnej niechęci, nieufności do państwa, do rządu i na odwrót nastroje niechęci do duchowieństwa.

Tam, gdzie czynnik nieufności nie wchodzi w grę, tam odnosimy się z najdalej idącym poparciem do księży, wobec których żywnym przekonaniem, że wypełniają oni z oddaniem swoją duchową służbę i nie są wrogami Polski Ludowej. Sądzę, że wasze współdziałanie w tym kierunku może wiele zrobić i zmieścić na lepsze. Oczywiście, trzeba przekonać swoich kolegów duchownych, że jeżeli im na wet w Polsce obecna rzeczywistość się nie podoba, to nie świątynia jest miejscem dla wyrażania tych poglądów. Trzeba wyjaśnić tym księżom, że popełniają błąd i to nie tylko w stosunku do państwa ale i w stosunku do swych duchownych zadań, jeśli czynią inaczej. Sądzę, że jeżeli wspólnie w tym kierunku będziemy oddziaływali, to dużo zrobimy.

Piękne z pożytecznym

Nagrody pieniężne

wręczane będą w formie książeczek oszczędnościowych

Wśród wielu innych zmian, jakie wprowadził ostatnio Komitet Gł. Współzawodnictwa Pracy Związku Włókniaarzy w celu usprawnienia i jeszcze większego uproszczenia tego ruchu jest premiowanie przodowników przy pomocy książeczek P.K.O.

Premie, uzyskiwane za wzorową pracę, dla większości rodzin, zwłaszcza w okresie zbliżającej się zimy, to przede wszystkim intrynatna pomoc w kłopotach domowych. Zdarzało się jednak często, że premie te wręczane w gotówce nie zawsze szły na właściwy cel. Niejednokrotnie czy majster zbyt szybko rozmiął je na drobne w gronie kolegów.

Obecnie nagrody wręczane są przodownikom w formie książeczek oszczęd-

nościowych. Znaczenie tej innowacji jest podwójne. Z jednej bowiem strony zabezpiecza przed bezmyślnym trwonieniem pieniędzy, z drugiej zaś działa wychowawczo ucząc oszczędności i celowości wydatków.

Z dotychczasowej krótkiej praktyki można wnioskować, że ta forma premowania znalazła wśród robotników właściwe zrozumienie. Książeczka P.K.O. okazała się najlepszym sprzymierzeńcem rodziny robotniczej, nie więc dziwnego, że popularność jej stale wzrasta i nie było jeszcze wypadku, by do złotówek wpływających z Komitetu Współzawodnictwa nie przybyły jeszcze inne, uzyskane z codziennych najdrobniejszych oszczędności. (w)

Spróchniałe zęby wymagają ratunku

Za mało dentystów

Przychodnie i protezownie mają powstać przy każdym większym zakładzie pracy

Uzębienie lwiej części mieszkańców naszego miasta pozostawia wiele do życzenia. Stwierdzają to wszyscy lekarze-dentysty. Stan ten jest, ich zdaniem, następstwem koszmarnych warunków, w jakich żyła ludność polska w czasie mrocznych lat okupacji. Dlatego też sprawa poratowania zębów ludności urosła po wojnie w całym kraju do rzędu zagadnień społecznych.

Niestety, na gruncie łódzkim ani profilaktyka, ani leczenie masowe nie stoją jeszcze na właściwej płaszczyźnie. W gabinetach półtoręj setki lekarzy-dentystów w Łodzi widać wciąż długie kolejki pacjentów, czekających przyjęcia. Wizyta w prywatnym gabinecie jest jednak luksusem dla świata pracy.

Natomiast przychodnie dentystycznych mamy zbyt mało, choć nieustannie czynione są starania, aby się ich znacznie powiększyć. Na tym polu natrafia się wciąż na duże trudności, związane ze stosunkowo małą liczbą lekarzy-dentystów, czy techników dentystycznych. Nie dziwnego, że nie można jeszcze poświęcić należytej uwagi profilaktyce. Wyjątek stanowią może punkty dentystyczne

przy niektórych zakładach pracy oraz przychodnie dla młodzieży szkolnej, obsługiwana głównie przez starszych studentów stomatologii.

Jaka jest sytuacja w lecznictwie dentystycznym, jakie są perspektywy?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, trzeba przypomnieć, że przed 1939 r. mieliśmy w kraju ok. 5 tys. dentystów, zaś w r. 1945 zarejestrowano w ogóle zaledwie 1600 lek. dentystów. Te dwie liczby mówią o tym, iż należy masowo kształcić nowe kadry dentystów. Powstało w kraju 7 uczelni dentystycznych, w tym 1 w naszym mieście. Dopływ sił jest jednak niewystarczający i dlatego w planie 6 letnim przewiduje się, że w r. 1950 i 51-ym zakłady naukowe muszą wy-

Zbawienne pastylki PAS

leczą wczesną gruźlicę

Można już je dostać w Łodzi

Zapewne niewielu z nas wie, że w Łodzi można już otrzymać słynne tabletki PAS, które jak wiadomo, stosuje się w przypadkach gruźlicy płuc, kiedy wskazane jest leczenie streptomycyną. Tabletki te można nabywać w aptece społecznej przy ul. Piotrkowskiej 225 w cenie 14,40 złotych za sztukę.

Oczywiście, tabletki PAS nie mogą być radykalnym środkiem przy bardzo zaawansowanej gruźlicy. Służą one wtedy tylko dla wzmocnienia sił chorego i doprowadzenia do takiego stanu, w którym możliwa byłaby operacja. Największą pewnością wyleczenia gruźlicy PASE-ami ma się przy schorzeniach wczesnych.

Chociaż środek ten wynaleziono dopiero półtora roku temu, już w obecnej chwili mamy w kraju własną fabrykę, produkującą tabletki PAS. Dzięki temu, oraz dzięki zakupom zagranicą, Ministerstwo Zdrowia posiada w tej chwili znaczne zapasy PAS-ów.

Środka tego nie można jednak stosować samowolnie, a tylko i wyłącznie według zaleceń lekarskich. Chory, chcąc na być drażetki PAS, musi uprzednio poddać się badaniom w Centralnej Poradni Przeciwgruźliczej przy ul. Moniuszki 7/9, która wydaje specjalne skierowania do apteki. (kb)

Robotnicy łódzcy wyjechali na dożynki do Wiskitna

Robotnicy łódzcy dzielnie pomagali okolicznym wieśniakom w akcji żniwnej. Ludność wiejska, chcąc się odwdziżyć za tę pomoc, zaprasza teraz z kolei robotników na dożynki.

W dniu dzisiejszym robotnicy zakładów im. Dra Więckowskiego (Wólczajska 50) udają się na dożynki do Wiskitna wraz z własnym chórem, baletem i recytatorami. Obchód dożynek rozpocznie się tam o godzinie 14-ej. (bk)

Podwójna praca podwójne koszty!

Na ulicach Chmielnej i Kochanowskiego na Bałutach ułożono swego czasu prowizoryczne bruki, instalując jednocześnie światła elektryczne. Ostatnio władze miejskie postanowiły poszerzyć obie ulice i wyłożyć je ulepszoną nawierzchnią.

W związku z tym zwrócono się do Elektrowni, aby przesunęła słupy oświetleniowe, gdyż wskutek poszerzenia ulicy znalazłyby się one na środku jezdni.

Elektrownia obowiązku swego w terminie nie wykonała. Dopiero obecnie, kiedy już jezdnie została przebudowana, załoga Elektrowni przybyła na miejsce i rozbiła ułożoną na wierzchnią.

A więc podwójna praca i podwójne koszty. A przecież tak łatwo można było tego uniknąć! (s)

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WEŁNIANEGO NR 35

w Łodzi, ul. Nowotki 83-85

zatrudnią natychmiast:

- 1) Wykwalifikowanych TOKARZY na precyzyjne roboty
- 2) Wysoko wykwalifikowanych ELEKTRYKÓW - MONTERÓW
- 3) POMOCNIKA palacza
- 4) TKACZY ANGIELSKICH na welny (krosna kolorowe)
- 5) TKACZY KORTOWYCH
- 6) ROBOTNIKÓW niewykwalifikowanych

Zgłoszenia osobiste z podaniem i życiorysem przyjmuje Wydział Personalny, ul. Nowotki Nr 77. 843-u

puścić po 400 dentystów rocznie, w następujących 2 latach po 550, a w latach 1954 i 1955 po 700 rocznie.

Zorganizowano także kształcenie techników dentystycznych, którzy dawniej uczyli się „metodą” terminatorką. Obecnie Ministerstwo Zdrowia wraz z Ministerstwem Oświaty prowadzi 4 państwowe licea techniki dentystycznej: w Warszawie, Łodzi, Krakowie i Wrocławiu.

Naczelnym zagadnieniem staje się obecnie upowszechnienie lecznictwa dentystycznego, a w szczególności wczesne leczenie profilaktyczne zębów u dzieci.

Powstałe w swoim czasie w miastach międzyszkolne przychodnie dla dzieci, które już obecnie odgrywają pozytywną rolę na tym odcinku, będą musiały nastawić się na bardziej masowe, a co ważniejsze, bardziej częste kontrolowanie uzębienia dzieci i młodzieży.

Działwa wiejska w większej, niż dotąd mierze, korzystać musi z ambulanсів ruchomych, przy czym ilość tych ostatnich musi być wydatnie powiększona.

Posiadamy w kraju 340 poradni szkolnych, obsługujących młodzież w miastach, zaś dla całej młodzieży wiejskiej mamy do dyspozycji tylko 53 ambulanсів ruchomych. Cyfra 2 milionów udzielonych zabiegów przez przychodnie i ambulanse w ciągu pierwszego półrocza r. b. wskazuje chyba dostatecznie na to, jak bardzo pomoc ta jest potrzebna.

Jak słysząc, projekty odnośnie dentystycznej pomocy lekarskiej idą właśnie w tym kierunku. Ale władze zdrowia pamiętają też o dorosłych i planują dalsze rozszerzenie sieci poradni robotniczych. Przychodnie dentystyczne i protezowne mają być uruchomione przy każdym większym zakładzie pracy, tak, aby człowiek pracy, potrzebujący leczenia, plombę czy protezę, mógł ją otrzymać w ramach lecznictwa społecznego. (cis)

Bez współpracy — nie ma kolaczy!

Jakość produkcji nie zależy tylko od pracy tkacza

Oddział przygotowawczy to — pierwsze miesiące narodzin „extrów”. — Przewijaczki, snowaczki i krochmalarze tak samo muszą dać z siebie maksimum wysiłku

Nowa Tkalnia PZPB nr. 1 ma już 21 zespołów, które z dniem 1-go października staną do konkursu. Nie jest to jednak liczba ostateczna. Na pewno w ciągu września ilość ich podwoi się lub nawet potroi. Zainteresowanie jakością oraz wysokimi premiami, będącymi nagrodą za wzorową pracę, jest bowiem bardzo duże.

— Mamy już 116 sztuk „extrów” — wita nas w Radzie Zakładowej. — Nie jest to dużo, ale stoimy przecież dopiero na progu nowej metody pracy. Dotychczas wielu z tkaczy robiło byle jak, byle tylko wyrobić normę, teraz zaś kiedy za dobrą pracę otrzymuje się nagrodę, a za złą kary w formie potrąceń z premii zarobków — nawet najgorszy tkacz stara się pracować lepiej. Jesteśmy więc pewni, że i stosunek ilościowy „extrów” w naszej fabryce będzie stale wzrastał.

— Zresztą jakość produkcji zależy nie tylko od pracy tkacza. W ogromnej mierze zależy też i od solidności produkcji oddziału przygotowawczego, nie mówiąc już o przedalniu. Równa przeda dobrze nawinięty na cewkę wątek, prawidłowo skrochmalona osnowa to bardzo wiele dla dobrego tkacza. Chcąc się przekonać na własne oczy, prosimy do snownalni! —

„EXTRA” ZALEŻY CZASEM I OD JEDNEJ NITKI!

Jesteśmy wśród przewijaczek. Na pierwszy rzut oka praca wydaje się prosta i nieskomplikowana, a jednak i tutaj bardzo wiele zależy od sumienności i zręczności robotnicy. Przewijaczka bowiem przewija przede wszystkim przedalniczych na stożki krzyżowe. Jeżeli nawijanie to odbywa się nieprawidłowo, jeżeli przewijaczka nie stara się wyłapać wszystkich pęków, jeżeli nie dba, aby stożki były nie pokrzyżowane i niepozaciągane — przeda splotana, co w następnej fazie powoduje znów wiele błędów.

Przypatrzmy się pracy snowaczki. Oto w tej chwili właśnie pracująca przy wałku osnowowym doskonała pracownica tego oddziału Helena Majowa pochyliła się po raz niewiadomo już który nad zerwaną nitką. Maszyna staje, na snowadłach zapalają się czerwone światełka. Znowu coś nie w porządku. Zia snowaczka wylapie wprawdzie błąd, bo urządzenia automatyczne, sygnalizujące zryw zmuszają ją do tego, ale nie zadaje sobie tyle trudu, by zerwaną nitkę włączyć w właściwe miejsce na osnowie. I już jest nowy kłopot.

Tutaj w fabryce wszystko bowiem idzie seryjnie. Zła praca przewijaczki powoduje złą robotę snowaczki, niesumienność zaś snowaczki wpływa na spadek produkcji krochmalarni itd.

DOBRA PRACA — TO DOBRY ZAROBEK!

— Staram się jak mogę — mówi Majowa — prócz zadowolenia i tytułu prdownika obecnie zarówno my snowaczki jak i przewijaczki mamy możliwość podwyższenia swoich zarobków dzięki sumiennej i prawidłowej pracy. Otrzymujemy premię ryczałtowa w wysokości

ci 2 tys. zł. na snowadłach szybkobieżnych i 1.500 zł. na zespołowych, jako nagrodę za dobrą pracę, ale jeżeli popełnimy błąd to z premii tej stracamy nam jako karę od 200 do 350 zł. Za 100 sztuk znów uchwyconych zgrubień na przędzy płaca nam po 60 zł. dodatkowej premii. Jest więc o co się starać. Dobra przewijaczka czy dobra snowaczka, z dniem 1-go września ma możliwość wydatnego zwiększenia swoich poborów.

— Ja tam nie narzekam na swoje pracownice — mówi majster salowy — Bolesław Kluka. — Takie sprawy jak Majowa, Krystyna Włodarczyk, Helena Kwiecińska, Genowefa Gomulska, Stanisława Fijałkowska, Zofia Kosiorek, które w dniu 22 lipca otrzymały wysokie nagrody za dobrą pracę — na pewno nie obniżą produkcji. Dla tych nie trzeba było nawet zachęty w postaci premii. Są jednak wśród naszych kobiet i takie, które mogłyby pracować dobrze, ale jakoś dotąd nie potrafiły jeszcze po kazać co umieją. Premia jest więc dla nich realną zachętą i nagrodą za ich starania i osiągnięcia.

POZDROWIENIA DLA MOSKWI!

Oddział przygotowawczy Nowej Tkalni dobrze stoi z planem. Ani jedno krosno nie wykazuje postojów z powodu złej pracy załogi. Ale niejedno krosno nie może jeszcze produkować „extrów”, bo nie wszystkie snowaczki, przewijaczki i krochmalarze zdają sobie sprawę jak wiele zależy od ich pracy.

Już na progu fabryki podziwiamy przepiękne kolorowe chusteczki utkane na krosnach Nowej Tkalni a przeznaczony na wystawę polską w Moskwie. Za kilka godzin odleca samolotem, by dalekim przybyszom, Polakom, Rosjanom, kolorowym braciom naszym mówić o naszej rodzimej produkcji, o naszej „extrze” i „primie”, o naszym wspólnym wysiłku odbudowy.

Rosyjski napis na łódzkiej tkaninie „Pierwsza polska wystawa włókiennicza w Moskwie” — jest jak gdyby symbolicznym pozdrowieniem braterstwa między obydwa krajami. (w)

Czy tak powinno być?

Duży budynek na Kilińskiego od pięciu lat stoi niewykorzystany!

Przy ul. Kilińskiego 70 wznosi się 3-piętrowy budynek frontowy, w którym do r. 1939 mieściła się prywatna firma budowlana „Elbor”.

W czasie działań wojennych w dom trafiła bomba, uszkadzając go częściowo. Od tego czasu, choć minęło już 5 lat od chwili odzyskania niepodległości — nie się tu nie zmieniło. Budynek jak stał, tak nadal stoi niewykorzystany. straszac przechodniów czarnymi oczodolami okien bez ram i szyb.

A przecież wystarczyłoby tylko niewielki remont, ażeby ten duży obiekt mógł pomieścić wiele biur!

Przed trzema laty Zarząd Miejski, uwzględniając stały wzrost Elektrowni Łódzkiej i konieczność rozbudowy jej agend, przyznał na ten cel niewykorzystany dom, zaś Elektrownia zapewniła, iż natychmiast zabierze się do koniecznej naprawy.

Po dziś dzień — dosłownie nic w tym kierunku nie uczyniono. Nie naprawiono nawet dachu, nie zabezpieczono domu przed stale postępującym procesem dewastacji.

Tego rodzaju postępowanie musimy napiętnować. W dobie wielkiego głodu mieszkaniowego, który tak bardzo daje się we znaki ludności i władzom naszym miasta nie wolno dopuszczać do tego, ażeby jakiegokolwiek obiektu nie były wykorzystane. Jeżeli zaś Elektrownia budynek ten nie jest potrzebny, albo nie jest ona w stanie wykonać remontu — trzeba go przyznać innej instytucji, która na pewno skorzysta z okazji. A chętnych jest wielu! (s)

Pani pawianowa ma córeczkę!

Zwierzostan Ogródu Zoologicznego w Łodzi powiększa się. Ostatnio przybyła „pociecha” w rodzinie pawianów. Mała małpka jest już jedenastą z tego gatunku zwierząt w naszym ZOO.

Matka otacza swą córkę nadzwyczaj czułą opieką. Przez początkowe cztery tygodnie małe pawianiętko jest jak gdyby przyrośnięte do brzucha matki. Później natomiast odbywa się nauka chodzenia. Małka nie pozwala wtedy oddalać się maleństwu poza zasięg swej

Małpia mama pilnuje swej pociechy jak oka w głowie

lapy, trzymając je ponadto dla ostrożności... za ogon.

Dobrze rozwija się również małe bizoniętko, które przyszło na świat przed 3 tygodniami. W tej chwili osiągnęło ono wielkość brytana. Swoją żywością bizoniętko dostarcza odwiedzającym ogród dzieciom wiele radości.

Niemniejszym powodzeniem wśród młodzieży cieszy się otrzymana niedawno z Poznania antylopa nilgau oraz para wspaniałych pułaczy.

Chociaż na dworze jest jeszcze ciepło, z wczesną już myślą się o zimowych „pieleszach” dla zwierząt naszego ZOO. W letnich pomieszczeniach będą one przebywały jeszcze do listopada, później powędrują do budynków zimowych. Na okres nadchodzącej zimy naromadzono z własnego gospodarstwa 750 metrów siana, 50 ton owsa, buraków pastewnych, ziemniaków itp. Czworonożnym pensjonariuszom ZOO nie będzie ani chłodno, ani głodno! (ks)

Mały reoriarz

70-letni uczeń

Korytarz-poczekalnia Łódzkiej Spółdzielni Ogrodniczej przy ul. Piotrkowskiej 80. Przy stoliku „urzędowym” siedzi woźny, siwy jak gołąbek, staruszek i zawzięcie pisze coś w zeszytach.

Nagle z gabinetu wychodzi dyrektor. Szybko wydaje polecenie. Aby mieć pewność dokładnego wykonania, sięga po zeszyt woźnego, by mu w nim zanotować jakieś nazwisko i adres.

Woźny jednakże energicznie odsuwa rękę dyrektora ze słowami:

— Tylko nie w tym zeszycie, panie dyrektorze! O tutaj, na tym papierze pan będzie mi skaw napisał!...

Zaciekawiony, spoglądam przez ramię woźnego do zeszytu, którego nie dał tknąć dyrektorowi. I co czytamy?

Samolot lata w górę
Ojciec pracuje w fabryce
Budujemy nową przyszłość

A więc — początkowa nauka pisania! Z pełną sympatią i szacunkiem spoglądam na tego 70-letniego ucznia. Bo tyle lat ma woźny Michał Grodzicki, zamieszkały przy ul. Wólczańskiej 167. Staruszek z radością i przejęciem opowiada o swej nauce:

— Pracuję tutaj od 2 miesięcy. Nie znalazłem ani jednej litery. Zwierzyłem się kiedyś naszemu urzędnikowi, że chciałbym nauczyć się pisać. Z miejsca wszyscy się mną zaopiekowali i kierowali jak dzieckiem. Zaczęłam przepisywać z elementarza w wolnych chwilach, tutaj, przy tym stoliku. Codziennie urzędnicy albo sekretarki, kto miał czas, sprawdzali mój zeszyt i poprawiali błędy. I dzięki temu dzisiaj po 2 miesiącach nauki, potrafię już pisać listy. Czasem „zjem” jakąś literę, ale najważniejsze — nie jestem już analfabetą! I to jest moja największa radość!...

I cóż można jeszcze do tego dodać? Chyba życzenie, aby tak wartościowych ludzi, jak woźny Grodzicki, jak jego nauczyciele — urzędnicy i sekretarki, było jak najwięcej. Dzięki nim widniejące w zeszycie zdanie „Budujemy nową przyszłość” wkrótce stanie się rzeczywistością!... (kl)

Miasto uba o administratorów

— administratorzy będą lepiej dbali o domy

Dotychczasowa działalność administratorów domowych w Łodzi pozostawia wiele do życzenia. Lwia część administratorów niewłaściwie wypełnia swe obowiązki, poświęcając zbyt mało uwagi pokierowanym im pieczy domom.

Zdarza się jednak i tak, że administrator ma dobre chęci, ale brak mu odpowiednich kwalifikacji zawodowych, po prostu często nie wie co wchodzi w zakres jego obowiązków i jak się z nich wywiązać.

W związku z tym Zarząd Nieruchomości w Łodzi zorganizował obecnie specjalny kurs dla administratorów domowych, w którym weźmie udział około 150 osób. Kurs będzie trwał 6-7 miesięcy, a wykłady obejmą najważniejsze zagadnienia z dziedziny pracy administratorów, jak remonty, organizacja i

technika pracy, dalej, obowiązki w świetle przepisów mieszkaniowych, sanitarnych itp.

Na wykładach udzielane będą również wskazówki dotyczące ruchu ewidencji ludności, co ma specjalne znaczenie z uwagi na konieczność likwidacji „martwych dusz”. Administratorzy zapoznają się dokładnie z ostatnim dekretem o gospodarce lokalowej, a niezależnie od tego wszystkiego przewidziane są również wykłady z zakresu nauki o Polsce współczesnej.

Kurs ten jest nie tylko celowy, ale wręcz konieczny. Ogół lokatorów ma prawo wymagać, ażeby na terenie ich posesji panował porządek i czystość, ażeby kłatki schodowe były oświetlone, śmieci wywożone w porę i ażeby na czas były dokonywane drobne remonty!

Rozpisano już wybory do Powiatowych Rad Zw. Zawodowych

W łódzkiej ORZZ odbyła się wczoraj narada przedstawicieli okręgu powiatowych rad Zw Zawodowych, pełnomocników i instruktorów.

Przedmiotem obrad była akcja przygotowawcza do mających się wkrótce odbyć wyborów do powiatowych rad Związków Zawodowych na terenie łódzkiego województwa. Po wysłuchaniu sprawozdań pełnomocników ORZZ i instruktorów wyborczych, ustalono 6 terminów dla przeprowadzenia tych wyborów w różnych okręgach. Pierwsze odbędzie się już 18 września rb., ostatnie — 9 października. (a)

Akademia Lekarska przeimie od U.L. trzy wdziały medyczne

Jak nas informują, w najbliższym czasie od Uniwersytetu Łódzkiego odejdą: wydział lekarski, wydział stomatologiczny i wydział farmaceutyczny, które włączone zostaną do powstającej w Łodzi Akademii Lekarskiej.

Zmiana w organizacji wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego, wzorowana zresztą na innych miastach Polski (Bytom, Gdańsk), polega na tym, że fakultety te jak i cała Akademia Lekarska podlegać będą Ministerstwu Zdrowia, podczas gdy obecnie będą częścią integralną U.L. podlegając one Ministerstwu Oświaty. Same studia odbywać się będą nadal bez zmian. (a)

JEDEN NUMER — za mała
DWA NUMERY — już więcej
Cały ROCZNIK tygodnika „KOBIETA”
to SKARB dla każdej KOBIETY. —
Cena numeru — 25 zł

Nasi przodownicy

ANNA WIŚNIEWSKA

Jest najmłodsza wśród wszystkich koleżanek z drugiej zmiany. Mimo tego ma już poza sobą poważny sukces: 1-szą nagrodę w konkursie wodniczkim...

Jestem ogromnie wdzięczna wszystkim, że mam pracę, że dzięki niej mogę zapewnić egzystencję swym dzieciom... Pamiętam dobrze jak sama nie tak dawno, bo zaledwie przed wojną, marzyłam o dalszym kształceniu...

— Jakże ma pani plany na przyszłość? — Nie pragnę nadzwyczajności. Chciałabym mieć zawsze pracę tak dobrą jak teraz, abym mogła dzieci swy nie tylko wychować, ale i wykształcić...

Anna Wiśniewska uzyskała w dniu 22 lipca nagrodę w wysokości 7 tys. zł. jako premię w konkursie wodniczkim...

K I N A

- ADRIA — „Młoda Gwardia“ II seria — godz. 14.15, 18.20.
BAŁTYK — „Śpiewak nieznany“ — godz. 17.19, 21. Poranek godz. 9.30 i 11.30.
BAJKA — „Przygody Nasredina“ — godz. 14.15, 18.20.
GDYNIA — Program aktualności krajowych i zagranicznych nr. 39 — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.
HUŚ — (dla młodzieży) „Trójka trafni“ — godz. 14.15, 18.20.
MUZA — „Dzieci z jednego podwórka“ — godzina 16.18, 20. Poranek godz. 9.11.
POLONIA — „Harry Smith odkrywa Amerykę“ — w polskiej wersji. Godz. 17, 19, 21. Poranek godz. 9, 11.
PRZEDWIOSNIE — „Ulica Graniczna“ — 20 dnia 15.30, 18.20.30. Poranek godz. 9, 11.30.
ROBOTNIK — „Tragiczny pościg“ — godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
ROMA — „Powrót do domu“ — godz. 16.18, 20. Poranek godz. 9.11.
REKORD — „Zawieja“ — godz. 16, 18, 20.30. serial normalny.
STYLOWY — „Śledztwo Śmietanych“ dla młodzieży — godz. 14. „Sępy“ — godz. 16.18, 20.
ŚWIŁ — „Słońce wschodzi“ — godz. 14, 16, 18, 20.
TECZA — „Harry Smith odkrywa Amerykę“ w polskiej wersji. godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
TATRY — „Muzyka i miłość“ — godz. 16.18, 20. Poranek godz. 9, 11.
WISLA — „Diabelska gra“ — Godz. 17, 19, 21. Poranek godz. 10, 12.
WŁÓKNIARZ — „Śpiewak nieznany“ — godz. 16.30, 18.30, 20.30. Poranek godz. 9, 11.
WOLNOŚĆ — „Diabelska gra“ — godz. 16, 18, 20. Poranek godz. 9, 11.
ZACHETA — „Młoda Gwardia“ I-sza seria — godz. 16, 18, 20. Poranek godz. 9-11.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WĘGNIANEGO NR 31 w Zgierzcu, ul. 17-go Stycznia 43 zatrudniają natychmiast:

- 1) WYKONAWCÓW KALKULATORÓW
2) TECHNIKÓW-KONSTRUKTORÓW
3) TECHNIKÓW Wydziału Planowania
4) BIEGLĄ MASZYNISTKĘ.

Zgłoszenia osobiste z podaniem i życiorysem przyjmują Wydział Personalny.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WĘGNIANEGO NR 3 Łódź, ul. Tylna 6

poszukują:

- INŻYNIER WZGLĘDNE TECHNIKA - MECHANIKA na stanowisko kierownika Wydziału Mechanicznego oraz REFERENTA Wydziału Transportowego.

Zgłoszenia osobiste z podaniem i życiorysem przyjmują Wydział Personalny.

Dyskutujemy...

O nagrodach dla kolarzy

wypowiada się sportowiec łódzki. — Dlaczego torowcy są pokrzywdzeni

Wśród kolarzy wiele mówi się ostatnio o nagrodach... Wśród kolarzy wiele mówi się ostatnio o nagrodach...

Łódź, jako jeden z najnowożytniejszych ośrodków kolarstwa torowego w kraju od dłuższego czasu obserwuje niechęć zawodników - kolarzy starszej i młodszej generacji do uprawiania treningów na torze.

Najlepszym dowodem naszych skromnych możliwości na torze były wizyty kolarzy czeskich, węgierskich i ostatnio francuskich. Ostatnio na zawodach z reprezentacją S.T.G.F. organizowanych przez Radę Kultury Fiz. przy KCZZ w Warszawie zawodnicy...
Zawodnicy zdają sobie sprawę z odpowiedzialności reprezentowania barw w tego rodzaju spotkaniach...

Lecz władze nadrzędne są pewnie do tego, by zawody były rozłożone z odpowiednim wyliczeniem. Czy w dalszym ciągu będziemy w tej gałęzi sportu narzekać na brak odpowiedniego kalendarza?...

Sport torowy jest widowiskowy. Dobrze zorganizowane zawody w stosunkowo doborowej stawce będą zawsze przyciągały widzów. Kolarstwo torowe jest ściśle związane z kolarstwem szosowym...

reg zawodów szosowych i opinia sportowa rozlakomliła się na sukcesy.

Ostatnimi czasy organizuje się zakończenia poszczególnych wyścigów względnie etapów na torach. Nie ma wielu ciekawych do oglądania szosowców, kończących wyścig (za wyjątkiem wyścigów etapowych)...

Torowcy zazdrozczą szosowcom tego powodzenia, a jednocześnie zastanawiają się, dlaczego oni, torowcy, będący aktorami imprez dochodowych, muszą zadowolić się kwiatami.

W niektórych związkach sportowych istnieje wyraźny rozdział między nagrodami honorowymi a użytkowymi i rasowy w całym znaczeniu tego słowa.

Trzy nowe rekordy

padły na mistrzostwach lekkoatletycznych ZSRR

W przedostatnim dniu lekkoatletycznych mistrzostw ZSRR ustanowiono nowe 4 rekordy.

W chodzie na 50 km. zwyciężył zawodnik łódzki Leppaskalla... W biegu na 400 m. ppł. zwyciężył Lunew...

lepszym od dawnego rekordu ZSRR, ustanowionego na meczu z Czechosłowacją.

Trzecim rekordem jest czas 57.3 sek., osiągnięty przez Bilnową w biegu na 400 mtr.

W sztafecie 4 razy 100 m. kobiet zwyciężyła drużyna Moskwy... W sztafecie 4 razy 100 m. kobiet zwyciężyła drużyna Moskwy — 49.2.

W skoku u kobiet Czudina uzyskała dośkonalszy wynik — 5.78 mtr.

Marsze jesienne w Łodzi

Dla każdego pionu wyznaczy się inny termin

Wzorem ubiegłego roku odbędą się w październiku masowe imprezy sportowe — marsze jesienne... W tym roku jednak w organizowaniu marszów na terenie województwa łódzkiego ważną rolę odegrała zmiana polegająca na tym, że w poszczególnych gminach i powiatach marsze jesienne odbędą się w różnych terminach...

Łódź wyznaczył dla poszczególnych pionów różne terminy marszów jesennych... W roku ubiegłym jedynie tylko ZS Gwardia była wyjątkiem i miała inny termin...

Masowe imprezy gimnastyczne przewidziane są w okresie zimowym i będą przeprowadzane systematycznie... W f. opierać się będzie ściśle na podstawach i wymaganiach regulaminu O. S. F.

Na święto Dożynek

wyjechali wiejscy sportowcy z LZS w ew. łódzkiego

Dzisiaj odbywa się na Psim Polu pod Wrocławiem uroczyste święto Dożynek... Święto obchodzone jest centralnie. W ramach tej uroczystości odbędą się również zawody sportowe z udziałem najlepszych zawodników LZS-ów z poszczególnych województw.

przez czterech zawodników i dwie zawodniczki, którzy startować będą w biegu na przełaj na 3.000 mtr. i 1.000 mtr. Delegowani zostali: DZIEDZIŃSKA M. i KRAJEWSKA C. (powiat Brzeziny, Rokiciny) oraz PEŁCIENNIK L., GROMCZEWSKI E. (Brzeziny, Różycyca), ZAWALIDROGA Z. (Skierdziel, Bartniki) i JANUS HENRYK (Skierdziel, Puszcza Mariańska).

OGŁOSZENIA DROBNE

LEKARZE: Dr. MARIA WILKOWA okulista, WZNOŻYŁA przyjęcia, Świętokrzyska 6 g. 5-6, 882k; Dr. BILINSKI choroby serca, WZNOŻYŁ przyjęcia 11-14, Legionów 3, 7633; Dr. ŁOZA, specjalista chorób włosów, skóry, wenerycznych, Sienkiewicza 34 wznosił przyjęcia 8-9, 5-7 pop. 353g; Kupno Sprzedaż: MEBLE — sprzedaż, zamówienia — rozmiany, Łódź, Piotrkowska 275 tel. 145-13, 86k; OPONE kupię 18x600 telefon 186-13, Sienkiewicza 20 m 6, 7644; WÓZKI dziecięce, części sprząda, Piotrkowska 91, 4779g; STREPTOMYCINA do sprzedania, telefon 114-70; ZAKUPIMY krawieckie maszyny do szycia „ORT“, Piotrkowska 116 poprz. oficyna parter, tel. 146-72, 7639; LIMOZYNA „Steyer“ 4-drzwiowa, części pasowe, Stan doskonały — sprzedamy, „Chlorodont“ Piotrkowska 117 tel. 219-87, 883k

TEGARKI, złoto, srebra, kamienie, kupno, sprzedaż „Omega“, Piotrkowska 4; NAUKA: KURS maszynopisania, korespondencji — (drukarka poprawnego pisania), stenografii, biurowej, księgowości Stowarzyszenia Stenografów — Maszynistek, Zapisy: Kilińskiego 50; NOWOCZESNYM systemem kroju szycia modelowania nauczycielka, Południowa 20-50, 855g; KURS sekretarek i księgowości przyjmują zapisy, Pabianice, Zamkowa 6, 4776g; KURS kroju szycia modelowania IPR — Sienkiewicza 89-5, 7634

Notatnik sportowca
Zawody luznicze w Zgierzcu
Zawody luznicze o mistrzostwo okręgu łódzkiego odbędą się w dniach 24 i 25 bm. Udział w zawodach mogą wziąć zawodnicy okręgu łódzkiego zrzeszeni i niezrzeszeni...

Irlandia - Finlandia 3:0
W międzynarodowym spotkaniu piłkarskim o mistrzostwo świata Irlandia pokonała Finlandię 3:0 (2:0). Bramki dla Irlandii zdobyli: Martin 2 (w czym jedna z karne) i Gavin. Najlepszym graczem na boisku i bohaterem spotkania był fiński bramkarz Sarnola, który uchronił swoją drużynę od większej porażki...

Odpowiedzi Redakcji
Ob. Zajac, wieś Przewodowice, pow. rawsko-mazowiecki. Sprzęt dla waszego LZS powinniście otrzymać w Pow. Zarz. Samopomocy Chłopskiej...
Drużyna piłki nożnej Włókniarza ze Zdunskiej Woli przebywają obecnie na obozie w Kudowie-Zdroju...

CHCESZ MIEĆ TANIĄ ENCYKLOPEDIĘ ZAGADNIENI interesująca każdą kobietę? — zbieraj rocznik: tygodnika „KOBIEȚA“; Cena i numeru została obniżona do 25 zł; Czytajcie „Express Ilustrowany“; PIELĘGNIARKA do noworodka potrzebna natychmiast... ZAGUBIONO legitymację faoryczną PZPB 31 Józwiak Czesław Skotniki Stare 7 7647; ZAGINEŁA księżeczka Ubezpieczalni Społecznej, Ignacy Adamczyk, Rzgowski 74-3 7643; ROZNE: ZGINAŁ pies „Spaniel“ czarno-szary odprzedać za wynagrodzeniem do Teatru „Lutnia“ ul. Piotrkowska 243 881k